

BELGRADSKI DNEVNI LIST

XXVII. évfolyam

Szobotica, 1926 PÉNTEK július 9.

186. szám

Megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Caillaux

Az egész francia közvélemény annak a grandiózus beszédnek hatása alatt áll, amelyben Caillaux a szanalási javaslatok tragikus fontosságát méltatta. Caillaux a francia politika legnagyobb matematikusa, de ért hozzá, hogy a számok igazságát frappáns szóbeli formákba öltöztesse. Még a jobboldalt is lenyűgözte legutóbbi retorikai remekműve. Ami sikert a szó hatalmával el lehet érni, azt Caillaux már learatta és most nemcsak a francia nép, hanem az egész világ lélekzetvisszafojtva várja tőle a tetteket, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy megállítsák a frankot a hadgyőzelem lejtőjén.

Caillauxnak a háborútól mostanáig megfutott pályájából a francia mentalitásban végbement változások grafikonja rajzolódik ki. Mialatt Clemenceau a végsőkig korhücsölte a véráldozatban tobzódó nemzeti lelkesedést, Caillaux, akár csak Romain Rolland Clerambaultja, a béke apostolává szegődött és váteszi lütel hirdette, hogy az erők túlesztésével kikényszerített fegyveres győzelemben a gazdasági romlás csirái rejlének. Hűde maradt a feje a fanatizmus legfőbb atmoszférájában is, békés hajlandóságot tanusított a németek iránt és nem csinált titkot abból a felfogásából, hogy véget kell vetni a háborúnak, még mielőtt a pusztítás műve teljessé válik. A vén tigris ezért rávetette magát, bebörtönözte és hazaáruló németbarátság vádjával terhelve bíróság elé hurcolta. Caillaux gyönyörű védőbeszédben igazolta magát, de az akkori közhangulat hullámai összecsaptak a feje fölött és a marasztaló ítélet a nacionalista lázban égő tömegek tapsai között hangzott el.

A háború befejezése után a tehetetlenségi erő törvényénél fogva továbbra is tartotta magát Franciaországban a féktelen nacionalista áramlat és Caillaux rehabilitációja lehetetlenségnek látszott. Poincaré és Millerand a németgyűlölet szításával próbáltak kintat találni a háború következményei közül. Horribilis jóvátételt akartak máról-holnapra behajtani a németeken, hogy a francia népre meredő gondokat egyszeriben elhűzzék. Sikertült is egy darabig tüzzel-vassalés Foch marsall szuronyával a frank pozícióját megszilárdítani és a gazdasági biztonság Potemkin-falvainak felépítésével a válság kitörését elődzni. Azonban a francia nép csakhamar felocsúdott a mesterségesen rábocsátott mámorból és világossá vált előtte, hogy a háború által utott sebek a háborús veszély állandósításával csak mélyünek. Ez a felismerés szükségképp a megbékülés szellemét propagáló baloldali pártok választási diadalához vezetett.

A jobboldal bukásával bekövetkezett Caillaux számára a szatizfakció történelmi pillanata. A békepolitika felvirradó korszakában nem lehet megfelekedezni arról az államférfiról, aki a békéért annyi méltatlan meghurcoltatáson ment keresztül. Caillaux-t visszahívták a

politikai életbe, helyet kapott a szenátusban és nemsokára pénzügyminiszter lett Briand kormányának. Ekkor még bemerzgett idegeiben az ítélt szenvedések emléke és a miniszteri lárcában főleg a neki kijáró elégtételt érekelte. Amikor ki kellett válnia a kormányból, mert pénzügyi tervei a baloldali pártok ellenzésébe ütköztek, könnyes szemmel mondott köszönetet Briandnak a rehabilitáció kitüntető formájáért, amellyel őt megajándékozta. Most már túl van Caillaux a szubjektivi-

tás elfogódottságán, amely a pénzügyi operációra kinyújtott kezét elsőszenb reszketővé tette és Franciaország is minden egyéb kísérlet kimerítése után bizza rá magát az ő működésére.

A háború diktátora által leterített Caillaux talpraállt és mint a béke diktátora fog hozzá ahhoz az óriási munkához, amelynek kimenetele sorsdöntő lesz a francia nép jövőjére, de a világgazdaság helyzetére is. A politikai Locarnó után készül már a pénzügyi Locarnó és ebben

az egykor hazaárulónak kikiáltott háromévi börtönre ítélt Caillaux-illeti meg a vezetőszerp. Rajta a sor, hogy jóvátegyje azt a rombolást, amit a nemzeti blokk jóvátételi politikája okozott Franciaország gazdasági javaiban és az egész európai konszolidációban.

Caillaux és a francia nép akaratainak össztalálkozásában jut kifejezésre a legpregnansabbul az a metamorfózis, amely a győztes nemzetet a háborús szellemből a béke eszméjének kultuszába kapcsolta át.

A Radics-párt enyhíteni igyekszik a válsághangulatot

Krnjevics Juraj kijelentette, hogy Nikics kizárása nem befolyásolhatja a radikális—Radics-párti koalíció sorsát — A horvát parasztpárt kitar a megegyezés politikája és az Uzunovics-kormány mellett

Beogradból jelentik: Csütörtökön reggel megérkezett Beogradba a Radics-párti képviselők nagy része, köztük Radics Payle, a klub elnöke és Krnjevics Juraj dr., a horvát parasztpárt főtitkára. Radics Payle az újságírók kérdései elől teljesen elzárkózott. Krnjevics Juraj a következőképpen nyilatkozott a Radics-párt szerdai ülésének következményeiről:

— Beograd lapok azt írják, hogy a horvát parasztklub ülése kormányválságot idézett elő és ezt a feltevésüket hosszasan kommentálják. Ha az ember ezt olvassa, az az impressziója támad, hogy azok közül, akik ezeket a kommentárokat köztölték senkiesem olvasta el azt a határozatot, amelyet a horvát képviselők hoztak. Ez a határozat világosan és félreérthetetlenül beszél. Nikics Nikolának a pártból való kizárásával, sem egyéb határozatunkkal semmi tekintetben sem érinthetjük a radikális párthoz való viszonyunkat és különösen nem érintheti ez az Uzunovics-kormányhoz való viszonyunkat. Ellenkezőleg, a határozat harmadik pontja világosan kimondja, hogy a nemzeti megegyezésnek az ország nemzetközi helyzetére gyakorolt hatásából és a testvér szerbekkel létrehozott béke ténnyéből a horvát parasztpárt arra a következtetésre jut, hogy a nemzeti megegyezés kormányát állandóan és határozottan tovább is támogatni fogja. Ezek a szavak: *állandóan és határozottan*, azt akarták hangsúlyozni, hogy a nemzeti megegyezés politikai irányát a párt nem szándékozik megváltoztatni és hogy a horvát parasztklub teljes bizalommal viseltetik a jelenlegi kormány iránt. Azt, hogy Uzunovics miniszterelnök személye iránt is bizalommal van a párt, világosan kimondta az első pont eleje, amely megállapítja, hogy Uzunovics őszinten és következetesen kitar a nemzeti megegyezés politikájának gyakorlati keresztülvitele mellett. Ez a határozat kiváltóképpen azt hangsúlyozza, hogy a megegyezés politikája mellett kitarunk és teljes bizalommal vagyunk

Uzunovics jelenlegi kormánya iránt. *Ami Nikics ügyét illeti, az ő kizárásának kérdése egyáltalában semmit sem változtat politikánk e nagy irányvonalán. Ez a mi belső párt-ügyünk és semmi befolyással sem lehet a radikális párt és a horvát parasztpárt koalíciójára.*

Amint e nyilatkozatból látható, Radicsék máris úgy igyekeznek feltüntetni a szerdai határozatot,

Az ankétbizottság kihallgatta Jankovics Velizárt

A parlamenti ankétbizottság csütörtök délelőtti ülést tartott. Az ülésen kihallgatták Jankovics Velizárt volt közlekedésügyi minisztert, aki részletesen ismertette azt a nehézhelyzetet, amely a vagonjavítás tekintetében ebben az időben fennállott. A közlekedésügyi miniszterium körülbelül husz külföldi cégnél javíttatta a vasuti kocsiakat és mozdonyokat. Az adamstíli gyárral kötött szerződés komplikációkat okozott, mert a cseliszlovák vállalat fi-

mint amelyek nem vezethetnek kormányválságra. Krnjevics nyilatkozata ellenére is a beogradai politikai körök teljesen a szerdai események hatása alatt állnak. Tekintettel arra, hogy Uzunovics miniszterelnök a csütörtöki nap folyamán még nem érkezett vissza Beogradba, a politikai helyzet megmaradt tovább is azon a holtponton, amelyre Uzunovics távolléte miatt jutott.

nanciális nehézségekkel küzdött és a számláit ezért likvidálni kellett. Timotijevics Koszta, Grol Milan és Popovics Szvetisláv képviselők intéztek ezután kérdéseket Jankovics Velizárhoz, aki arra nézve adott felvilágosítást, hogy a magyar gyárak számláinál miért nem valorizálták a vagonjavítás felmerült költségeit.

Az ankétbizottság legközelebbi ülésén Koszics, volt közlekedésügyi minisztert fogják kihallgatni.

Spasovjevics képviselőt kizárták a demokratapártból

A demokrata-párt főbizottsága csütörtökön ülést tartott, melyen belső pártügyekben döntöttek. A főbizottság elhatározta, hogy Spasovjevics Kosztát a toplicei kerület demokratá képviselőjét kizárja a pártból, mintán nem tesz eleget köteletségének és felszólítja, hogy mandátumát adja át Pecenc Kosztának. A toplicei kerületi pártszervezet reorganizálására kiküldték Sztyerov Sztyeko és Jovics Riszta képviselőket.

A főbizottság elhatározta még, hogy Spasovjevicsen kívül kizárja a pártból Avramovics Misa kruseváci

ügyvédet, aki a párt érdekei ellen dolgozik.

A verseci pártszervezetben Georgijevics Jovan és Mihajlovics Ljuba között kitört konfliktus elintézésére kiküldötték Kumanudi Koszta dr. és Milovics Aleksza dr. képviselőket; a szuboticei és kragujeváci kerület ügyével a legközelebbi ülésen fog a főbizottság foglalkozni.

A főbizottság újból jóváhagyta kumanudi Kosztának Beograd polgármesterül való jelölését. A párt listavezetője a községi választáson hír szerint Davidovics Ljuba pártvezér lesz.

A kataszter kérdése az adóegységesítő-bizottság előtt

Az adóegységesítési törvényjavaslatot tárgyaló bizottság csütörtökön délután folytatta a javaslat részletes vitáit. A napirenden a tizenhetedik szakasz volt, amely a kataszterről szól. Pérics pénzügyminiszter az ülésen dr. Letica Iván, az egyenes adók vezérigazgatójának

kisérétében jelent meg. Letica a bizottság előtt szakzerű előadást tartott a kataszter kérdéséről és részletes felvilágosításokkal szoleált a javaslat egyes pontjairól. Mint-hogy az előadás hossza nyúlt, a szakasz vitáit a legközelebbi ülésre halasztották.

Selymet csempésztek a bolgár király szalonkocsijában

A román hatóságok feltartóztatták az udvari vonatot

Aradról jelentik: A kurticsi határőlmő-máson a román határőrség feltartóztatta Boris bolgár király szalonkocsiját és a vámfőnökség rendelkezése selyemcsempészés gyanúja miatt őrizetbe vette a szalonkocsit kísérő bolgár hivatalnokot.

A bolgár király Bécsből rendelt szalonkocsija szerdán délután futott be a kurticsi állomásra. A vámtiszték és a várakozó utasok csodálkozó nézték a művésziesen elkészített hatalmas alkotmányt, amelynek bámulására a községe-ből is igen sokan mentek ki az állomásra. Hamarosan elterjedt az a szenzációs hír, hogy a királyi kocsit a vámfő-nökségnél lekapeszták a gyorsvonatról, mert olyan gyanús körülmények adód-tak elő, amelyek kötelezővé tették a szal-onkocsit megvizsgálását.

Gyanús volt a vámfőnökségnek, hogy *miért nem szállították a kocsit a sokkal közelebbi uton, Jugoszlávián át Bulgá-riába?* Erre a kérdésre a szalonkocsit kísérő hatalmas termetű bolgár férfi kijelentette, hogy neki az az utasítása, hogy Románián keresztül hozza a ki-rály kocsiját és neki csak engedelmes-kedni kell és nem kérdezni. Gyanús volt ezenkívül az is, hogy a nyitott szalonkocsinak öt fülkéje le volt őmözve, hol-tott a tranzit-vagonoknál nem csak egyes fülkék, hanem az egész kocsit le szőtték plombálni.

A vámfőnökség rendelkezésére beha-tóltak a vagonba és felnyitották a leől-mozott fülkéket. A meglepetés moraja szállt fel a vámtiszték alkairól. *Minden fülke zsufolya volt a legfinomabb se-lyemárukkal. Értékes színes harisnyák, női teherneműk és rengeteg mennyiségű selyemáru volt felrakva minden fülké-nek egészen a teteféig.*

A bolgár kísérő tiltakozott, hivatkozott uralkodójára, a nemzetközi jogra, a vámtörvényekre és azt hangoztatta, hogy felsőbb utasításra kísérte a vagonat és mint lelkiismeretes bolgár hivatalnok, szó nélkül tudomásul vette a leőlmozott

fülkéket, amelyeknek tartalmáról nem tudott, de nem is akart tudni. Az óriási selyemcsempészés, amelyhez fogható még nem fordult elő a romániai csempészések történetében, mindenütt nagy szenzációt keltett. Az a vélemény, hogy egy befolyásos emberekből álló társa-

ság csempészési manőveréről van szó, akiknek a bolgár királyi udvar tudta nélkül sikerült a szalonkocsit céljai elérésére megszerezni. A kurticsi vámfőnökség Bukarestből kért utasítást, hogy mi történjék a lefoglalt va-gonnal.

erősen rátette a kezét a törvényvégre-hajtó szervezetre, mint soha azelőtt. Az ügyvédek, akik a kegyelmi tanács előtt argumentálnak és közbenjárnak a kormányzóknál, nagyrésztben törvényhozók, vagy prominens politikusok. A keztyű a kezén, amely kinyul, hogy kihozza cellájából a gonoszlevőt, a po-litika keztyűje, de a kéz, amelyet a keztyű takar, az alvilág keze.

Kavannagh bíró vészkiáltása azzal fe-jeződik be, hogy az igazságszolgáltatás gépezetétől mindenáron távol kell tar-tani a politikát, a minimális büntetési tételt kivételül, nem szabállyá kell tenni és folytatás le a kegyelmi tárgyaláso-kat nyilvánosan, a sértett felek, az ügyész és a bíró jelenlétében. Engedjék meg a sajtónak, hogy ezekről a tárgya-lásokról beszámolhasson, mert minden betegségnek, politikainak, társadalmi-uk, fizikainak egyaránt a világhossz-ság a leghatalmasabb gyógyszer.

Csőd előtt áll az amerikai igazságszolgálat is

Rendszerré vált a véd- és dacsövetség büntetése és politikusok között

Newyorkból jelentik: Az amerikai igazságszolgáltatás közel áll ahhoz az állapothoz, amit csődnek lehet nevezni. Az elképesztő csikágói teleplezések rá-világítottak arra, hogy a haj sokkai mé-lyebben gyökereznek, mint felületes szem-lézők hitették és mindaddig, amíg a po-litika és az alvilág véd- és dacövetsége-t szétrobantani nem sikerül, a bün-hullám ellen igazi orvoslást nem fognak találni. Kétségtelen, hogy Csikágóban fajultak el a legmeggazobb mérték-ig az állapotok. Nagyobb korrupciót nem igen lehet elképzelni, mint azt, hogy *handták választják meg az állam-ügyészt, a kegyelmi bíróknapiáron vásárolják meg szabadonbocsátásukat, kijárnak a börtönből összerabolni a szükséges pénzt, whiskeyt főznek a fegyházban és azt vagy az igazgató, vagy ők maguk viszik eladni a város-ba. A korrupció szerényebb méreteivel azonban illinois mellett sok más állam is elbüszkélkedhetik.* Newyorknak is megvan a maga kegyelmi botránya. Egy Izzy Presser nevű notórius go-nosztevőt akartak kibocsátani kegyelmi uton, a csikágói eseményekszulte köz-felháborodás hatása alatt azonban Smith kormányzó megsemmítette a ke-gyelmet és vizsgálatot rendelt el az ügy egész komplexuma ellen.

Marcus Kavannagh, aki az illinois Superior Courtnak harminc éven át bi-rája volt és az első kriminológiai szak-

értők közé tartozik Amerikában, egy newyorki lapban írt cikkében a *politi-ikai korrupciót, a felfüggesztett ítélet és a feltételes szabadonbocsátás rend-szerét teszi felelőssé a mai helyzetért. A felfüggesztett ítélet és a feltételes szabadonbocsátás a modern büntetőjog két legnagyobb vivmánya. Amerikában azonban súlyos visszaélések melegágya lett mind a kettő. Az elmúlt évben 250.000 ítéletet függesztettek fel Ameri-kában, ezek között 20.000 súlyosabb bün-cselekmények miatt elítélt embert.* Kormányzói kegyelemmel legalább ugyanennyi büntetett szabadult ki a különböző államok börtöneiből.

— Ha a mai állapotok öt évig válto-zatlanul maradnak — állapította meg Kavannagh bíró — *több mint 190.000 la-kásba fognak betörni, 225.000 ember fog rablótámadásnak áldozatul esni és 55—60.000 embert fognak meggyilkolni.* Ezeknek a bünesszelekményeknek elköve-tői a börtönben ülnek és várják, hogy mikor szabadulhatnak. Az alvilág polit-i-ai befolyással akaria őket kiszabadi-tani és egyes esetekben vesztegetéssel dolgozni a barátaik. Nagy államok kormányzói nem haboznak humánus büntetőjogi törvényeket függőnyek felhasználni, amelyek leple alatt vesze-delmes gonosztevőket kiszabadítsanak, akik eszközül szolgálhatnak politikai vezérek kezei között. Az alvilág ezek-nek a törvényeknek segítségével olyan

Kiujultak a harcok Marokkóban

A lázadó rif törzsek megtámadták a spanyolokat

Párisból jelentik: A marokkói spanyol zónában újra megindultak a rif-törzsek támadásai. Fezből és Rabatból érkező jelentések szerint a lázadó törzsek fenyegetően gyülekeznek és Targuist piacán már meglepetésszerűen rajta-ütöttek a spanyolokon, akiknek negyven katonáját lemé-szárolták.

Más stratégiai pontokon is veszé-lyes a helyzet.

Sessuan környékén is gyanús mozgolódás és gyülekezés ész-lelhető a rifek között

és bizonyosra veszik, hogy a legkö-zelebbi napokban a rifek itt is meg-támadják a spanyolokat.

Abd el Krim egyelőre még Fezben van, a legközelebbi napokban azon-ban Madagaszkár szigetére szállitják.

Az örmény alkonya...

Írta: Szalay László

Egyszer a nyolcvanas években, a jég a kukoricánkat elverte... Még az volt a szerencse, hogy szokásához híven csak pásztásan esett, s mindeh mást kiha-gyott, csupán a kukorica került a menny-beli géppuskázás eszeveszett pergőtü-zébe!... Igy is leti kárunk elősleges, mert kilenc éves, hizni szánt malacunk várakozott a kukoricára... Valamennyi saját nevelésű és akkorak egyéne-nként, mint a jól megnőtt számarak.

Kilenc kihízott coca!... Hajnali álomnak is gyönyörűsleges!...

Apám kedveitellenül rendelkezett: — Szuhay, öregem!... El köll adni a kilenc keszegeket... Majd oszt az árukon — ha bemehol a december — veszünk ket-tőt vagy hármát, kövéreket...

Öreg Szuhay sirva káromkodott: — Azt a bánatos csillagát az egzeknek!... Esztejeje ajnározom, nevelem őket!...

Nem is adta el — dehog is adta őket... Haza hajttatta vagy három or-szágos vásárról...

— Nem volt a jószágnak ára! — ez-zel ámitgatta az édesapámat...

Egyszer aztán így szólt a dekretum: — A holnaputáni kiskörösi országos vá-sáron magam is ott leszek!... Kelnek, ahogy kelnek.

Szuhay magánkivül volt... Este le-itta magát, szokása ellen...

Éjszaka aztán — ahogy alszik ke-serű hevében — egyszer csak valaki el-kezdi rázogtatni: — Mihály bácsi!... Mihály bácsi!...

Főriád... Ki az? Azt a jégen kopog-ját az apjának!...

— En vagyok, Mihály bácsi, a szánt-tógyerek!... Lopják a sūdöket!...

Hujnye a uyűstjett!...

Ugrik a pircsról, nyul a filinta után,

azután — hirtelen megállapodik... Hűmög... Pipát töm... Kicsihol... Majd nézegeti a lopókat az ablakon... A szántgyerek már abban vagyom, hogy megtéholyodott...

Aztán felöltözik... Mindent tempó-san... Megest kinézzel... Azok már hárman a kilenc malacokkal ott haladnak vala-hol a tarlok tulsó szélén... Közel az erdőhöz...

Most aztán veszi megdondoltan a ka-lapot, meg a puskát, oszt szól a megrö-könyödött gyerekekhez: — Esvány!... Eregy aludni!... Oszt senkinek egy szót se!...

Azok meg hajtogatták a malacokat — őket meg hajtogatta Szuhay... De csak tisztás távolból.

Mennek, mendegélnék... Másnap éj-félig... Mikor is az örmény Jobbadán bírtokán megállapodnak...

Ez az örmény Jobbadán a legnagyobb gazember a környéken... Meg a leg-gazdagabb is... Tolvajok cimboraságá-val, orgazdasággal szerezte mindenét — s ma már törvényhatósági bizottsá-gi tag — mint virilis!...

— Na megállj, Jobbadán!...

Az egyik betyár odamegy az áblak-hoz, oszt bekopog...

Beszéd, handabanda, alkudozás... Egyszer csak elindítja a disznókat, be a tanyába és hajtiák egyenest — a disznóolba...

Szuhay cinevetti magát: — Na megállj Jobbadán!...

Másnap, harmathulláskor megkerült Szuhay... — No — kérdezi az apám — osztán mi van a lizókkal?...

— Nyomon vagyok, tekintetes uram!... Nem köll már semmitől tartani!...

De többet nem mondott; kárba ve-szett minden nyöszörgetés... Aztán csak telt, mult, pörgött az idő.

Kisasszony, Szentmihály, Mindszent, Szentandrás hava — sorban sorakoz-va... Karácsony havában aztán mondja megint csak neki: — Öreg!... A jövő heti szerdai kiskörösi piacon venni köll két kihízott disznót — érti-e?... — Dehogy értem! — Nem-e? — kérdi az apám csudál-kozva... — Nem hát!... Mer van nekünk hi-zott disznók kilenc... De olyanok, mint a piros alma!... Majd holnap értük meg-gyünk!...

Másnap hajnalban aztán kocsikra ül-tek: Édesapám, Szuhay — meg két es-küdt mint hites tanu Akasztó község részéről...

Mentek, menegettek, míg hogynem megérkeztek Jobbadán Bogdánhoz... Szuhay szónokolt: — No, Bogdán!... Osztán meghízott már az a kilenc disznó?... Jobbadán hátracsapta a fejét, mintha pofoverteék volna: — Meg!... Meghi-zott!... De nem eladók!... — Várjál csak Bogdán!... Ne tüzelj annyira!... Hát osztán tudod-e, hogy mér' jöttünk ide?... — Tudja a kórság!... De majd meg-mondja!... — Az a!... Megmondom!... Hát nyisd csak ki a füled: Azért jöttünk, hogy a kilenc hizónkat add csak szépen ide!... — Hü, azt a!... Hát hogy mer kend ilyet mondani Jobbadán Bogdának?... — Ne te, ne!... Hát hun vetted a ki-lenc malacokat?... — Saját nevelésem!... — Az a!... Memenek csak ki az es-küdt urak, oszt nezzék meg őket. Mind a kilencnek a hátulsó balso esülkébe a gazdám billogját magam égettem be!... Sz. I... Szalay Imre!...

Mennek az esküdték, oszt gyűnnek is... Hát való igaz!...

Jobbadán vonaglik, mint az eltaposott kigyó... Szuhay pipát töm, kicsihol, oszt a füstöt a szemé közé fujja: — No, hírső!... Hallottad-e már híret Szuhay Mihálynak?... Mer', hogy az én vónék?... Az egyik esküdt megszólal: — Nem baj, Jobbadán ur!... Az egész csak egy rossz üzlet!... Vissza köll adni a disznókat!...

Jobbadán kap a szón: — Hászén jól van. Én visszaadom a disznókat, csak fizessék meg a kukorica árát.

— Tessék? — mondja Szuhay, balke-zét komiszkodva a füléhez tartva... Hát ki mondta, hogy tömjed bele a ku-koricádát?... Én?... Vagy a gazdám? — Hát addig pedig nincsen disznó!... Mer' ez most a leghitványabb is meg van másfél mázsa, oszt ötven kiló se volt, mikor ide került!...

— Hát ha még azt is megsugom, hogy azelőtt hat hónappal az erdőből néztem, ahogy a három betyártól megvetted őket!...

Jobbadánnak megrogyott a térde: — Hát még ekkora zsvány is lehet va-laki?!... — No, ne sokat beszéljünk!... Adod vagy nem adod?... Ha nem adod, hol-nap már bent vagyok a kalocsai tör-vényszéki ügyész urnál.

Jobbadán tisztára lecsuszott... Végre már könyörgésre fogta a dolgot... — Jól van, büdös gazember!... Most azonnal utnak indítod hozzánk a kilenc disznót... Ha reggel kilencig a tanyá-kon lesznek, hát eleresztem a nyakad... Lehet, hogy az Ursten is a javadra írja, hogy egyszer tevédecsből valami jó-t is cselekedtet!...

... Hajnalban a kilenc zsván meg fá-radtan, nyögve, méltatlanul bevic-kélt a tanyába...

KISEBBSÉGIÉLET

A román szenátusban feltűnést keltő beszédet mondott Gyártás Elemér, aki cselrel visszautasította az ellenzéki oldalról hangzott vádakat. *En nem akarok hűség-nyilatkozatot tenni* — mondotta többek közt, — az én multam világosan áll önök előtt. Azonban vegyék tudomásul az urak, hogy nem cselekednek helyesen, nem járnak el lelkiismeretesen, ha itt, az ország színe előtt a legelső nyilatkozatban visszautasítom az ellene emelt vádakat és azt a hamis politikai beállítást, amellyel diszkreditálni akarnak bennünket. *Uraim, önök talán még nem tudják, milyen értékes elemet kaptak a magyar nemzetnél, önök talán még nincsenek abban a helyzetben, hogy ezt a kincsért értékelni tudják.* Nos, én megmondom önöknek: a magyarság valóságos isteni ajándék a román állam számára. S ne nehezteljenek a kormányra azért a sikerért, melyet a magyar nemzeti kisebbségnek a megnyerésével aratott. Sem azért, hogy mi épen ehhez a párt-hoz közeledünk. Mi nagyon sok igazságtalanságot szenvedtünk el eddig és ez a párt állott hozzánk a legközelebb és ha mi közreműködünk a román állam kiépítésén, nem jár ezért nekünk szemrehányás, hanem elismerés. Egész munkánk becsületos, önzetes viselkedésünk tiszteletet parancsol, már pedig nem élhet, nem dolgozhatik egy nép egy állam keretein belül anélkül, hogy ahhoz ne vonzaná a szeretet. Mi ennek a szeretetnek a nevében vagyunk itt és fogadjanak bennünket azzal a szeretettel, amellyel mi önök közé jöttünk.

*

Jorga Miklós, Románia legnagyobb történettudósa, aki a párisi egyetemen minden évben előadásokat tart, most tavasszal a kisebbségi kérdéssel beszélt a Sorbonneon. Az előadásairól a kiváló román tudós így nyilatkozott az Adevérlóban: *Négy év óta folynak az általam szervezett vidéki előadások, amelyekkel együtt dolgoznak a románok és magyarok, mindegyikük azzal foglalkozva, ami őt érdekli, akár a multról van szó, akár a jelenlegi jogokról, vagy fajuk aspirációiról. Megvitatják és konstatálják egymás közt, hogy a valóságban milyen gyengék azok az ellentétek, amelyek a papíron örök elválasztó okoknak látszanak. Megtörtént, hogy magyar hallgatóimtól való elválásom alkalmából — akik egyébként még Párisba is megindító leveleket küldenek utánam — a mellükre kokárdát tűztem, amely a mi színünk színeit az övékével egyesítette. El fog jönni az idő, amikor az emberek számot fognak adni arról, hogy az állam egy jelentős dolog, de kissé elavult: ha a határok szükségese is, van szellem, amely átlép rajtuk; hogy az emberiség új formák felé tart, amelyek mindjobban eltávolodnak a multtól. Meg fogják akkor érteni, hogy egy állammal szemben való lojalitás nem akadályozza meg annak az érvényesülését, ami az emberi lélekben értékes és tiszteletreméltó.*

*

A kassai dohánnyár igazgatója, mint a szlovenszói lapok írják, huszonöt munkásból, akik harminc éve dolgoznak a gyárban, elbocsátott állusukból, mert a fennálló törvények értelmében nem tudták állampolgárságukat igazolni. A felmondás már a mult év őszén megtörtént, de akkor valahogy sikerült ellálasztani. Az elmúlt szombaton újból közölte a kassai gyárigazgató a munkásokkal, hogy június utolsó napjaiban felsőbb utasítás alapján el kell őket bocsátania. A munkások erre a keresztényszocialista pártnál új inter-

veniót kíséreltek meg. Mivel azonban a gyár hivatalosan nem kapott értesítést Prágából a felmondás-feltűzéséről, a munkásoknak kézbesítették az elbocsátó levelet azzal, hogy másnap már nem léphetnek munkába.

*

A népszövetségi ligák legutóbbi kongresszusa a kisebbségi kérdésben fontos határozatot fogadott el. A határozat így hangzik: A kisebbségi panaszok megvizsgálása és az egész eljárás nyilvános legyen. Nemzetközi törvényszék döntson minden olyan jogi kérdésben,

amelynek döntésére eddig a Népszövetség volt illetékes. A Népszövetség hozzon nyilvánosságra minden beadott panaszt és minden döntést.

Az angol bizottság kongresszusán jelentést terjesztett elő a kisebbségi kérdés helyzetéről. A jelentés megállapítja, hogy a kisebbségeknek lojálisnak kell lenniük, de ezt csak az elégedetlenség eltüntetésével lehet elérni. Megállapítja, hogy a kisebbségek fejlődési törekvései összeegyeztethetők az állam céljaival és minden beolvadási kísérlet jogellenes.

Mussolini közvetít

Szovjetország és Románia között

Csicserin és Avarescu Rómában fognak tárgyalni a besszarábiai kérdés megoldásáról

Londonból jelentik: Mussolini miniszterelnök azon fáradozik, hogy kibékítse Szovjetországot Romániával. A Daily Telegraph diplomáciai munkatársának értesülése szerint a moszkvai orosz nagykövetség erről a kérdéssel már tárgyal Csicserin külügyi népbiztossal és minden előkészítő lépés megtörtént a hivatalos tárgyalások felvételére.

Ha őszig megoldást találnak a besszarábiai kérdésben, akkor

a besszarábiai egyezményt Rómában kötik meg.

Ez esetben Csicserin régóta halasztott látogatását várják Rómában és ugyanezzel az orosz fővárosba érkezne Avarescu is.

A román miniszterelnök Rómában folytatna tárgyalásokat Mussolinival és Csicserinnel és az orosz fővárosban írják alá az Oroszország és Románia közti egyezményt.

Végéhez közeledik az angol bányászsztrájk

A munkaadók a nyolc órás munkaidő mellett megjavítják a bérfeltételeket

Londonból jelentik: A felsőház csütörtöki ülésén harmadik olvasásban is elfogadta a bányák nyolcórás munkaidőjéről szóló törvényjavaslatot.

A bányatulajdonosok és munkások közötti ellentéteket némileg enyhíti, hogy

a bányatulajdonosok beleegyeztek abba, hogy visszavonják bérfeltételeiket és a bérskálát

megjavítsák.

Ilyen körülmények között a munkaidő meghosszabbításáról szóló törvény haladéktalanul életbe lép és bizonyosra veszik, hogy

a bányások tömegesen fognak jelentkezni a bányákban, hogy a megjavított bérfeltételek ellenében a meghosszabbított munkaidő mellett ismét munkába álljanak.

Válságos a francia kormány helyzete a frank újabb zuhanása miatt

Leon Blum beszéde után kevésbé optimisztikusan ítélik meg a helyzetet

Párisból jelentik: A kamara nagy pénzügyi vitájának második napján már *hűvösebb volt a hangulat a kormány irányában.* A sajtó elismeréssel ír Leon Blum mérsékelt állást foglalásáról és feltűnő, hogy

a jobboldali lapok a szocialista vezér elvitathatatlan sikerét állapítják meg.

A szocialisták ugyszólván a jobboldali pártok hajóján eveznek, amikor elvetik a szakértői bizottság javaslatát és Caillaux szanalási tervét és főleg a washingtoni adósságrendező egyezmény ellen hirdetnek harcot, a külföldi kölcsöntől pedig nem várnak semmi jót.

Leon Blum beszéde után a sajtó kevésbé optimisztikusan ítéli meg a helyzetet

és veszedelmet lát a kormányra nézve abban, ha nem sikerül a washingtoni egyezmény körül felmerült súlyos ellentéteket áthidalnia.

A déli órákban a kamara folyosóján óriási riadalmat keltettek a frank újabb romlásáról szóló hírek.

Mig szerdán a fontot Párisban 179.5-el, a dollárt 36.3-al jegyezték, csütörtökön már a tőzsdei elején 186.5 volt az angol font árfolyama, amely egy órán belül 188.1-ig emelkedett, a dollár pedig 38.32-ről ugyanilyen rövid idő alatt 38.68-ra emelkedett. Ezek az események

óriási izgalmat keltettek politikai körökben és azonnal megindultak a kombinációk, amelyek szerint

számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy a kamara a frank újabb katasztrofális zuhanása miatt lesza vazza Briand és Caillaux javaslatait.

Eddig bizonyosan számítottak arra, hogy a kormány a kamarában kis többséget kap, most azonban a szkeptikusok jutottak tulsulyra.

Nagy feltűnést kelt, hogy kétszáz amerikai bankár tartózkodik jelenleg Párisban,

többek közt a Khun és Loeb, valamint a Morgan-bankház és más cégek vezetői, akik bár tagadják, hogy üzleti ügyben tartózkodnak Európában, a sajtó mégis egyértelműleg megállapítja, hogy

az amerikai bankárok párisi tartózkodása a küszöbön álló kölcsöntárgyalásokkal van összefüggésben.

Azt hiszik, hogy a külföldi kölcsöntárgyalások a legközelebbi napokban hivatalosan is megindulnak.

Az angol kormány segít Franciaországon

Londonból jelentik: Amíg a francia kamarában *hajszálon lügg a Briand-kormány sorsa,* addig

Londonban kedvező fordulatot vettek a francia adósságrendező tár-

gyalások és ez a siker alkalmasnak látszik a Briand-kormány helyzetének megszilárdítására.

Az angol pénzügyminiszterium hivatalos közlése szerint a francia adósságok rendezése ügyében a megegyezés a két kormány között létrejött, a szerződés aláírása napok kérdése.

A frank valuták újabb romlása

Zürichből jelentik: A szerdai lírabessz után csütörtökön a belga frank tört le teljesen a zürichi tőzsdén. A líra a szerdai 17.70-es zárlatról csütörtök reggel 17.10-ig esett, a délelőtt folyamán azonban teljes erővel megindult intervenciós vásárlások folytán 17.20-ig emelkedett, hogy aztán 17.05—17.10 körül stabilizálódjék. A líra záróárfolyama végül is 17.05 volt.

Az egyre növekvő hőkövetelésekről és bérharcokról érkező brüsszeli hírek újra az infláció veszedelmét rejtik magukban

és ezek a hírek a belga frank szerdai 13.20-as zárlatát csütörtökön már korán reggel 12.95-re nyomták le. A délelőtt folyamán a kínálat újra olyan óriási volt, hogy az árfolyam 12.75-ig zuhant, majd a zárólag 10 pontot behozott a belga frank és 12.85-el zárult.

A francia frank visszaesése is jelentős. A szerdai 13.85-ös zárlat után csütörtökön 13.45—13.50-es alapon törtétek kötések, majd délelőtt egész 13.35-ig zuhant a frank és végül 13.40-el zárult.

Bot vagy sörösüveg?

Tárgyalás a szubotocai törvényszéken

A szubotocai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető-tanácsa csütörtökön tárgyalta Kocsis László és Laszák Ferenc szubotocai lakosok büntügyét, akik közül az első súlyos testi sértés büntetésével, a második pedig bűnrészességgel volt vádolva. A vád szerint a két vádlott a kocsmából eltávozva, az utcán megütötték Farkas Lukácsot és pedig oly szerenésélenül, hogy az ütés folytán Farkas Lukács elvesztette balszemét.

A tárgyaláson a közbíró Vasziljevics Ljuba dr. vezetőügyész képviselte, a védelmet Székely Zoltán dr. védő látta el. A bíróság először Kocsis Lászlót hallgatta ki, aki elmondta, hogy a kérdéses napon több ismerősével a Kikity-kocsmában ivott. Ugyanott volt Farkas Lukács is négy társával. A két társaság együtt távozott el a kocsmából. Utközben összetűztek és a vádlott szerint Farkas Lukácsot egy nagykéssel megtámadta, mire ő egy vastag bottal fejbesújtotta Farkast.

Laszák Ferenc másodrendű vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert hozzá sem nyúlt Farkas Lukácshoz. Ezzel szemben az elsőrendű vádlott azt mondta, hogy Farkas Ferenc egy sörös üveggel fejbe vágta Farkast és ez okozta, hogy az elvesztette a szemvilágát. Laszák ezt tagadta.

Farkas Lukács sértettet hallgatta ki ezután tanuként a bíróság. Azt nem tudta megmondani, hogy ki ütötte le a két vádlott közül és milyen eszközzel, mert sötét volt és amikor az ütést kapta, rögtön elesett és elvesztette eszméletét. A kórházba vitték, ahol műtétet végeztek rajta és kivették balszemét. Tagadta, hogy kes volt a kezében.

Jeremics Riszto dr. törvényszéki orvos terjesztette elő ezután orvosi szakvéleményét Farkas sérüléséről. Szakvéleménye szerint az orvosi látelétről nem lehet pontosan megállapítani, hogy milyen eszközzel történt a végzetes ütés, bottal-e vagy üveggel? Ezért a bíróság a tárgyalást elnapolta, abból a célból, hogy beszeressék a szubotocai kórházból a szükséges aktákat attól az orvostól, aki annak idején a műtétet végezte.

A folytatólagos főtárgyalást július 15-re, csütörtök reggel kilenc órára tűzte ki a törvényszék.

CIRKUSZ

Kész kroki!

Nahát, milyen szerencsém van! Kész kroki!..

Mint kiváló humorista, nem is kívánhatok magamnak nagyszerűbbet. Aki nek elmondtam, mindenki nevetett, vagy ha nem is nevetett, de biztatóan nézett rám: — na hallja, hisz ez egy kész kroki, csak meg kell írni!

Vagyis hát le kell diktálni, mert írni nem tudok az ágyban. Hát akkor írja, fiam, legyen szíves, ahogy diktálok. Így, ahogy mondok, hiszen csak le kell írni. Kész kroki, amivel a kiváló humorista ostromozza a kor fonák kinövészeit. Hogy is kezdődött? Kicsit fáradt a fejem. Aha, igen, tudom már. Van szerencsém teljes tisztelettel ostromozni. Tehát sétálok önagyságával az áprilisi verőfényben.

Milyen szép ilyenkor a Váci-ucca. A Dunapart felől kócos kis szellőcskék szemtelenkednek be, a mellékuccákból, mint viháncoló proletárgyerekek, akik..

Tessék? Akik?.. Olvassa csak fel, kedves, amit diktáltam... ja igen, ezt hagyja ki a végén, ezzel a hasonlattal, onnan, hogy kócos kis szellőcskék, ezt huzza ki. Ez nem tartozik a kész krockhoz, csak úgy magam elé motyogtam. Kicsit zug a fejem ettől az átkozott aszpírintól, várjon, mindjárt összeszedem magam. Na jó, kész, mehet. Irja:

Tessék? Akik?... Olvassa csak fel, kedves, amit... így írja, áprilisban. Verőfényt huzza ki.

Vagyis írja le mégis. Tudniillik ez hozzátartozik.

Tudniillik verőfény, de egyszerre csak esőpögni kezd az eső.

Persze április van.

Önagysága: Na tessék, esik az eső! És én itt vagyok az új kalappommal!

En: Hü, ebből felhőszakadás lesz! Ülünk gyorsan ebbe az autóba! Hé izé...

Önagysága: Hogyne, autóba! Csak dobálni a pénzt, három lépés miatt! Ez utána! Autóba ülni, azt igen... előkelősködni, azt igen...

En: De kérem, maga mondta, hogy a kalapja...

Önagysága: Persze, mert még egy rendes esernyőm sincs! Előkelősködni, autóba ülni, azt igen — ilyen földhözragadt koldusnak, aki még csak egy esernyőt se tud venni a feleségének, hogy ne ázzon el a vadonatúj kalapja!

En: Igaza van! Vegyünk gyorsan egy esernyőt! Izé... mennyibe kerül egy esernyő?

Eső: Hó, rukk! Gyerünk (Megered.)

Önagysága (végigmér): Autóba ülni — azt igen! Arra nem kérde, mennyibe kerül! De ha a feleségének esernyő kell, akkor első kérdése. Köszönöm, nem is kell!

En (ijedten): Nanana... Csak úgy szórakozottságból kérdeztem... Nézzon ide, milyen szerencsénk van... Éppen itt van egy esernyős... Fussunk be, mert már nagyon izél az eső...

Önagysága (rekedten, gunyosan kacag).

En: Mi az?

Önagysága: Itt akar esernyőt venni — itt, ahol kofáknak meg kocsisoknak való özvönvizelőtti sátrakat árulnak? Köszönöm, már nem kell.

Eső (markába röhögve): Zutty! (Nyakamba borul.)

En (szégyenkezve): Hát... azt gondoltam... hogyha nem jó az esernyős... nem baj, akkor talán menjünk be ide a cipőáruházba, talán itt kap megfelelőt.

Önagysága (átveszi a csapatparancsnokságot): Jöjjön utánam.

Eső: Várjatok, jövök én is, csak hozom a dézsát. (Utánunk szalad.)

Második jelenet, öt perc múlva.

I. Segéd: De kérem, nagyságos asszony, gyermekeim életére esküszöm, a legujabb... Persze, hogy nem hordják, mert még csak most fogják hordani...

Holnap kezdik... Ma reggel kaptuk Párisból az első mintát...

Önagysága (kérlelhetetlen): Rövidebb nyelének kell lenni. Jó két centivel rövidebb. Köszönöm, jöjjön, fiacskám! Majd a Dorottya-uccában! (Kivonulunk.)

Eső (harsogva): Szervusz, öcsém, te vagy az már megint?! (Átölel, magához szorit, nagyot cuppant mind a két kezemre, mint egy vidéki nagybácsi.)

Harmadik jelenet, egy óra múlva.

XIII. Segéd: De méltóságos asszonyom... nem tetszik hosszabbat kapni az egész városban...

Önagysága: Ugyan kérem, ne mondjon ilyet... A Muzzeum-köruton is kapok... Jöjjön, fiacskám! (Kitottyannunk.)

Eső: (dühösen): Mi az, maga még mindig él? Miután negyven perce esem direkt a maga megfullasztására? (Rámismer.) Szervusz, Noé, te vagy az? Nem emlékszel rám? (Fülembezuhogva, diszkrétén.) Doktor Özönviz... Mutass be a nagyságos asszonynak...

En (dühösen): Szaladj utána, bement abba a boltba, én már nem megyek egy tapodtat se, pukkadj meg.

Eső (megsértődve): Finom ember vagy! Fútyulok rád, megyek vidékre! (Elvonul.)

Nap: Ááá... (kisüt, körülnéz, meglát.) Nini, Adám! Hogy nézel ki, szerencsétlen... Na mi az, mért nem fe-

latsz? Hová tetted Évát?

Önagysága (jön ki a boltból, ragyogó arccal, esernyőt lobogtatva): Na megvan... Adjon, fiam, gyorsan ötmilliót... Örült olcsó!..

Nap: Kezit csokolom!.. Nem tetszik emlékezni rám?

Önagysága: Jónapot, Sonnenstrahl ur, hogy van a Renée — vagy már ott hagyta magát? Mondtam, ugy-e, hogy ne kezdjen ki velem, rémes nő, én ismerem, a legjobb barátom volt! Tudja, ki volt az első barátja?... Le fog esni az égről, ha megmondom.. hajoljon csak közelebb...

En (intek egy arra robogó hullaszállító kocsinak.)

Jól van, fiam, elég.

Most adja ide a teát... hát igen, egy kicsit meghültem. Még írja hozzá, hogy jelen utolsó krockimat ép elmével, akaratomnak és ítélőképességemnek birtokában mondtam tollba, egyébként mindenkinek megbocsátok és nyugodt lelkiismerettel... izé...

Ugy. Irassa alá két tanuval.

Jó dolog, mi?

Kész kroki! Mondom, csak le kell diktálni.

Ne boncoljanak fel!

Károly Furi

Katasztrófális

földrengést jósol egy olasz tudós

Julius 9., 11. és 13-ika a megjövendőlt szerencsétlenség napjai

Rómából jelentik: Bondoni tanár, a faenzai földrengésjelző állomás vezetője feltűnést keltő közleményben újabb katasztrófális földrengéseket jósol. Az olasz tudós

a mostani földrengéseket egy újabb, az eddiginél nagyobb földrengés előjelének tekinti és az újabb katasztrófa bekövetkezését már a legközelebbi napokban várja.

Bondoni szerint a földkéreg jelentékenyen emelkedett és ez vezet az újabb, gyakori földrengésekre. Az

olasz tanár

a kritikus napokat július 9., 11. és 13-ában jelöli meg.

A jóslat szerint az újabb földrengés főfészke Szumatra szigetén lesz, az ellenlökések pedig Japánból várhatók. Megállapítja végül Bondoni, hogy

a földrengés Európa déli és keleti részein is végig fog vonulni,

valamint érezhető lesz a partvidékek mentén mindenütt, fel egészen Alaszkáig.

Az irgalmas nővér halálos szerelme

Nyílt uccán lelőtte volt jegyesét

Bukarestből jelentik: Megdöbbenő gyilkosságnak esett áldozatul a fővárosban Gheorghiu Alexandru örnagy, a kit — mint a Bácsmezei Napló már jelentette — elhagyott kedvese két revolverlövéllyel a nyílt uccán leterített. A tragédia előzményeiről és igen érdekes részleteiről most a következőket jelentik:

Még a háború idején történt, hogy Gheorghiu örnagy — akkor még főhadnagy — súlyos sebesülése miatt kórházba került, ahol Achilina Taurescu irgalmas-nővér ápolta. Taurescu Achilina éjjel-nappal a beteg ágyánál időzött, aki a gondos ápolás következtében végre lassan lábadozni kezdett. Gheorghiu emiatt halálát érezte az irgalmas-nővér iránt. Egy alkalommal a tiszt szerelmet vallott önfeláldozó ápolónőjének, aki fogadalmára hivatkozva tiltakozott az ellen, hogy Gheorghiu szerelmi vallo-mást tegyen neki. De a szerelem érzése hatalmasabb volt a fogadalomnál s rövidesen a fiatalok titokban eljegyezték egymást.

Gheorghiu felgyógyultan bevonult az ezredéhez s kérvénnyel fordult ezredparancsnokához, akinek bejelentette szándékát, hogy Achilina Taurescuvál házasságra öhajjt lépni. Gheorghiu kérényre hivatalos uton a hadosztályparancsnoksághoz került, ahol Razu generális — Achilina nővér apácai fogadalmára való hivatkozással — megtiltotta

vid ideig tartott. Rövidesen félreértések és civakodások támadtak a fiatalok közt és egy izben, a veszekedés hevében, Achilina rálőtt kedvesére, aki csak könnyű sérülést szenvedett. Azonban hamarosan megbékültek a szerelmesek és ekkor már ki is tüzték az esküvő napját.

Néhány hónapi boldogság után azonban Gheorghiu végkép kiábrándult a leányból, akinek váratlanul kijelentette, hogy házasságot köt — egy dúsgazdag kereskedő leányával, akibe közben szerelmes lett. Az örnagy közlése rendkívül lesújtotta a szerelmesében csalatkozott leányt, aki egyetlen szó nélkül összezsomagolt és elköltözött kedvesétől.

Gheorghiu örnagy az elmúlt hét utolsó napján vezette oltárhoz új menyasszonyát. Amíg az ifju pár az oltár előtt térdelt, egy lefátyolozott arcú, rendkívül izgatottan viselkedő hölgy furakodott a násznép közé, aki a szertartás után egészen a nászházig kísérte a lakodalmi menetet. Néhány perc múlva az örnagy tisztiszolgája jelentette a nászszakománál ülő Gheorghiu-nak, hogy egy ismeretlen hölgy sürgősen beszélni öhajjt vele, mire Gheorghiu gyanútlanul az uccára sietett. A legnagyobb meglepetésére Achilina lépett eléje, aki követelte, hogy hagyja el ifju feleségét és azonnal kövesse őt. Gheorghiu elutasította volt menyasszonya kívánságát, ami annyira elkeserítette a leányt, hogy revolverét kétszer rásütötte arra az emberre, akinek az életét mentette meg egyszer.

A két lövés találta az örnagyot, aki azonnal összerogyott és még mielőtt segíteni tudtak volna rajta, kiszenvedett. Achilina szörnyű tette után menekülni próbált, de a lövések zajára elősietett násznép feltartóztatta. A rendőrségen a kiállott izgalmak következtében hirtelen elmebaj tört ki a szerencsétlen nőn, örföngő nevetés vett rajta erőt és kacagva sikoltozta:

— Igen, ismerem, én öltem meg és ha feltámadna, ismét meg tudnám ölni!

Félmilliárdot sikkasztott a budapesti cérnagyár pénztárosa

A pénzt elvesztette Monte-Carlóban, azután önként jelentkezett a budapesti rendőrségen

Budapestről jelentik: A budapesti Angol-Magyar Cérnagyárnál a napokban nagyobb sikkasztásnak jöttek a nyomára, amit a vállalat főpénztárnoka, Hefele János, idős Hefele János nyugalmazott altábornagy fia követett el.

A sikkasztás úgy derült ki, hogy Hefele másfél hónappal ezelőtt betegsége miatt néhány napi szabadságot kért a vállalat igazgatójától, de egy hó eltelte után sem jelentkezett. Elmaradása gyanus volt, érdeklődtek lakásán, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy Hefele külföldre utazott. Nyomban rovasoltak és megállapították, hogy a vállalat pénztárából ötszázötvenmillió hiányzik.

A rendőrség körözövelet adott ki a sikkasztó ellen, aki csütörtökön délelőtt önként jelentkezett.

Hefele kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a tőzsdei bessz idején minden vagyonát elvesztette, minthogy azonban a jó életmódról nem tudott lemondani, elhatározta, hogy Montecarlóban próbál szerencsét. A montecarlói kiránduláshoz szükséges tőkét a vállalat pénztárából szerezte meg, azzal, hogy ha majd tekintélyes összeget nyer, a hiányzó ötszázötvenmilliót visszateszi a pénztárba. A szerencse azonban nem kedvezett neki Montecarlóban sem, az ötszázötvenmilliót az utolsó kralcárig elvesztette a roulette-asztalnál.

Előre megváltott jegyével utazott vissza Budapestre, ahol első dolga volt jelentkezni a rendőrségen.

Hefele Jánost a rendőrség letartóztatta.

Ujabb gátszakadás fenyegeti Apatint

Trifkovic Márkó, a parlament elnöke és Jovanovic Vása közlekedési miniszter végigjárták az árvíz sújtotta területeket — Táviratilag kétszázötvenezer dinár gyorssegélyt kértek a pénzügyminisztertől

Baranyában ismét nagy területeket borított el a víz

Szomborból jelentik: Az utolsó huszonnégy órában a jugoszláv Duna-szakaszon a helyzet nem változott lényegesen.

A kedvező idő miatt a védőmunkálatok energikusabban folynak, mint korábban.

Passaunál szerdán 38 centiméter csökkenést jelentettek, csütörtökön azonban ismét hét centimétert emelkedett a víz.

Apatinnál a kulminációt 11-re várják és a helyzet továbbra is kritikus, mert a töltések keresztüláztak és ha a jelenlegi emelkedési hullám tartós lesz, újabb gátszakadás következhetik be.

A hatóságok számolnak ezzel az eshetőséggel és mindent elkövetnek, hogy a veszélyt elkerüljék.

Ismét gátat szakított a Dráva

Szerda éjszaka a Dráva Belye mellett Setel községénél ismét áttört a gát. Ötven hold községi föld, száz hold állami legelő került ismét víz alá és harminc belyei házat borított el az ár.

Belyén most szekunder töltést építenek az ár további terjedésének megakadályozására.

A közlekedési miniszter és a parlament elnöke az áradás területén

Szerdán Szomborba érkeztek Trifkovic Márkó, a parlament elnöke, Jovanovic Vása közlekedési miniszter, Leovác, Banyac és Gavrilovic képviselők, akik Petrovics Milivoj bácskai főispánnal és Rajics Szvetislav alispánnal végigjárták a legveszélyesebb pontokat. A közlekedési miniszter és a nemzetgyűlés elnöke a legteljesebb megelégedésüknek adtak kifejezést amiatt, hogy a hatóságok és a magánszemélyek a legnagyobb odaadással teljesítették kötelességüket a védelmi munkálatoknál.

Különösen a Szomborból és Szubotica-ról kivezényelt katonaság végzett emberfeletti munkát a gátak megerősítésénél és az előtört területeken a mentésnél.

Trifkovic Márkó és Jovanovic Vása három táviratot küldtek el Szomborból. Az első sürgönyben

a pénzügyminisztertől kétszázötvenezer dinár gyorssegély kiutalását kérték a legszükségesebb személyi és anyagi kiadások fedezésére.

A másik sürgönyben a közlekedési miniszter utasította a beogradi és a szubotica-vinkovci közötti vasútvonal Bogolevo-szantai szakaszát sürgősen erősítsék meg és ebből a célból haladéktalanul lépjenek érintkezésbe a Bogolevo-vajszkai áramtörésvető társulattal és Pallós főmérnöknek boesássák rendelkezésére a szükséges szerelvényeket és munkacsoportot.

Végül táviratot intéztek a hadügyminisztériumhoz, amelytől

háromszáz kiló ekrazit sürgős kiutalását kérték a kiáradt víz levezetéséhez szükséges gátróhántásokhoz.

A vendégek délelőtt Apatinban és Bogolevón voltak, délután pedig a baranyai részeket tekintették meg:

Baranyában nő a veszély

Baranyában az előtört területen a víz magaságas negyven centimétert emelkedett, úgy hogy

a baranyai községekben napról-napra több és több házkörül víz alá,

vagy omlik össze a nagy víznyomás miatt. Így Zmajevácson csütörtökön huszonöt ház összeomlott és százhatvan házból ki kellett költöztetni a lakosságot.

Hasonló a helyzet Csuzán és a többi községekben is.

A kritikus július ötödike

Baranya babonás népe már apatikus közönytől várja a víz további emelkedését. Bár a lakosság mindent megtesz, hogy a megmaradt gátakat megerősítse, babonás képzeletében mégis olyan csapásnak mondja a pusztítást, amely ellen láába védekeznek. Megállapították ugyanis, hogy

a múlt évben július 5-ikén délután négy órakor volt az a borzalmas jégeső, amely csaknem egész Baranya területét lekasabolta és az ideán ugyancsak július 5-ikén délután négy órakor történt a hitvesi gátszakadás.

A hatóságok mindent elkövetnek a babonás hisztéria eloszlatására.

A vizállás

A legújabb helyzet-jelentések:

Passau 480+7

Wien 325-9.

Bratislava 532-2.

Komárom 626+2.

Budapest 598+12.

Mohács 648+2.

Apatin 724+8.

Bogolevo 725+9.

Palánka 632+6.

Noviszad +3.

Trifkovic Márkó házelnök nyilatkozata baranyai utjáról

Beogradból jelentik: Trifkovic Márkó házelnök és Jovanovic Vása köz-

lekedési miniszter Baranyából, ahol végigjárták az árvíz sújtotta vidékeket, csütörtök délelőtt visszaérkeztek Beogradbá.

Trifkovic Márkó, a szkupstina elnöke utjáról újságíróknak a következőket mondta:

— A baranyai és bácskai lakosság, amely óriási veszedelemben forgott, elképzelhetetlen munkát fejtett ki, hogy az árvízveszedelmet elhárítsa, vagy lokalizálja. Az a kitartás és hősiesség kötelességételjesítés, mely a népet árhította, nemcsak azoknak hozott hasznot, akiknek vagyoniuk volt veszélyben, hanem az államnak is. Ha a lakosság nem dolgozik megfeszített erővel és esodálatos szolidaritással, az állam még több adóföldvédelemmel esik el és a gazdasági krízis, melyet az árvíz amúgy is igen kilezett, még pusztítóbb lett volna.

Az államnak kötelessége egyrészt segíteni az árvíz károsultakat, másrészt gondoskodni arról, hogy ez legyen nálunk az utolsó áradás.

A kormány nemcsak azokat kell kártalanítani, akik valóban kárt szenvedtek, de azokat is, akik résztvettek az idegen vagyon védelmében.

Jovanovic Vása közlekedési miniszter így nyilatkozott:

— A lakosság szolidaritásáról csak a legnagyobb dicséret hangján lehet megemlékezni. Mindenki megtette kötelességét, szegény és gazdag egyaránt kivette részét a védőmunkából.

A királyi pár látogatásának óriási morális hatása volt.

A lakosság számára megnyugtató tudat, hogy a legfelső helyen is meleg együttérzéssel törődnek sorsával.

A futball- király nyilatkozott a zenéről, az irodalomról, a politikáról és a táncról

Schlosser Imre miután bécsi jutalomjátékán kidriblizte magának azt a sok-sok átándékot, amivel a jó bécsiek elhalmozták, hóna alá kapta az egész WAC-ot, cakumpakk és klasszikus összjátékkal lefutballozott Palicsra. Palics a vidékiek számára is gyönyörű hely, magának a város vezetőségének is sok szép terve fűződik hozzá, csak az a baja, hogy nincs egyetlen futballpályája sem. Ezek után nem lehet esodálkozni azon, hogy Schlosser többet tartózkodik Szubotican mint a palicsi strandon. Kedvenc tartózkodási helye a Szededi-úti Sand-pályán, bárki kíván vele beszélni, ott megtalálhatja. Én is ott kerestem fel.

Schlosser kiváló egyéniség, akiről kiderült, hogy nem csak a futballhoz ért. A zenében épp oly jártas mint bármelyik európai stadionban és azonkívül is — minden egyben.

A Sand-pályán a fiatalok éppen tanulgattak Schlosser előtt, aki szakértelemmel figyelte a játék menetét, amikor hozzáléptem és megkértem, hogy válaszoljon néhány kérdésemre. A legnagyobb készséggel állt rendelkezésemre és látszott rajta, hogy már előre rendezgette fejében a válaszokat. Egy Schlosser már tudja, hogy mit kérdezhet tőle az újságíró, azokat a válaszokat, amelyeket nekem kívánt adni, előttem már jó néhányszor megismételte mások előtt. Rendszerint meg a sorrend is stimmel... Kit tart a legjobb magyar csapatnak, mi a...? stb. stb. Látszott a száján, hogy első kérdésemre azt a választ ka-

pom: Orth. Emiatt állt be azután a futballfedelelemnél pillanatnyilag az — üzemzavar. Én ugyanis azt kérdeztem tőle, hogy:

— Foglalkozik-e a zenével és ki a kedvence zeneszerzője?

— Ah, ah — nyelte vissza hirtelen Orthot — zenével? No igen magam is rendkívül szeretem, a fiam, az Imre meg pláne. Máris szépen hegedül, meg zongorázik, én meg hallgatom. Mert magam sajnos nem, csak hódolója vagyok... A zeneszerzőm? Hm... várjon csak... ejnye kitől is kaptam azt az ezüst futballt. No várjon csak... Hát persze! A Hubay. Az a kedvencem. Igazán bámulom és szeretem a Hubayt. Gyakran olvasgatom...

— Olvasgatja?

— Ja persze. A kritikáit, a lapokból.

— Bizonyára van odahaza rádiója is, mint zenekedvelőnek — tartottam felszemen a kérdést.

— Rádió? — Az nincs. Csak telefonom. Az be van vezetve. 19-63.

— És az irodalom? — kérdeztem tovább — van valami kedvence?

— O, hogyne. Kedvenc íróm a Földessy. A Sporthírlaptól. Az tud.

— A világ-politikáról?

— Már mint a nézetem? Kérem én nem törődöm a politikával. Nekem nincs nézetem. Kérem én már látszottam zsidó csapatban is.

— Véleménye a táncról, a bubifrizuráról?

— Kérem ami a bubit illeti, hát, hogy

ugy mondom... kérem a táncról jobb véleményem van. Magam is szenvedélyes táncos vagyok. Főképp a tangót szeretem — bécsi stílusban.

— Bécsiben?

— No igen, mert ott nagyobb az összejáték.

Végül megkérdeztem véleményét a jelenlegi helyzetről.

— A gazdasági helyzet az itt Bácskában kitünő — felelte. — Igazán nagyon boldog volnék, ha ezen a szép vidéken hosszabb időt eltölthetnék. Aztán le is telepednék, de hát ez persze a körülmények miatt...

— Aus geschlosser — fejeztem be a mondatát és elbucsuztam.

A másik pillanatban már ott ült a kapu megett és dirigált:

— Előre. Lelépni. Stop. Előre lelépni. Stop...

Or percig nem beszélt futballról és máris sietett kipótolni.

md.

NAPRÓL NAPRA

A bubifrizura — zsidó találmány

Nem nehéz kitalálni, hogy ez a korszakalkotó felfedezés viszont fajvédó találmány. A német horogkereszteseké, akik Nürnbergben, ebben a csöndes bajor városban rendeztek a minap nagy vitát a modern női hajviseletről. Az épületes vita a város közgyűlésén folyt le, ahol arról volt szó: szabad-e az iskola-orvosnak lúdzsát törni a bubifrizura mellett. Holz Henrik fajvédó városatyja vetette föl a kényes kérdést, abból az alkalomból, hogy Haas Helena nürnbergi orvosnő az iskolában nyíltan hirdette, hogy minden nő helyesen cselekszik, ha rövidre vágatja a haját. A horogkeresztes vezér meghuzta a vészharangot:

— Olyan esetet kell a város tudomására hoznom — zokogta — amely példátlanul áll napjainkban. Mi fajvédók régóta hirdetjük, hogy gyermekeinket nem szabad zsidóképre bízni. Nem hallgattak ránk, kinevették és azzal torkoltak le, hogy a zsidó éppen olyan jó pedagógus lehet, mint a keresztény. Most itt van, tessék...

A derék nürnbergi tanács azt hitte, hogy Holznak elment az eszeckéje. Az egyik kommunista képviselő udvariasan azt tanácsolta neki, hogy menjen sürgősen a bolondokházába. De a fajvédó nem fogadta meg a tanácsot, hanem tovább beszélt. Ezeket mondta:

— Mi jól tudjuk, hogy a bubifrizura zsidók találmánya. Az igazi germán nők mindig hosszú hajat viseltek és ma is hosszú hajat viselnek. A semita erkölcs teremtette meg a rövid hajat és ez az erkölcs, amely következetesen alássa a keresztény társadalmat, most a bubifrizura segítségével akar újabb támadást intézni ellene.

Pokoli lárna támadt. A tanács tagjai két pártra szakadtak. A fajvédók lelkesen éjteneztek Holzot, a szociáldemokraták és egyéb baloldaliak viszont sulyosan belegázoltak az interpelláló becsületébe:

— Csirkefogó! Szemét! Vadmarha! — kiáltották Holz felé.

A polgármester azonnal válaszolt a fajvédó városatyának.

— A képviselő ur — mondotta a derék polgármester — nemcsak a város egyik alkalmazottját sértette meg sulyosan, hanem ugyanakkor egy távollevő nő ellen támadást intézett. Nem utasítom rendre, mert a rendreutastást nem tartom elegendő megtorlásnak és elégtételnek. De innen az elnöki székből jelentem ki, hogy eljárásáról minden tisztességesen gondolkodó nürnbergi férfinak és nőnek megvan a véleménye.

A nürnbergi nőknek mindenestire.

Butulunk

Ezt meg egy párisi orvos találta ki. Azt mondják magán is tapasztalta először a derék francia, aki egy tudományos folyóiratban ilyeneket ír:

— Az emberi test nem egy lezárt tö-

kéletes forma. A rádió kora nemcsak életünket, de testünket is át fogja formálni. És ez az átalakulási folyamat már meg is kezdődött. Például:

— Nagybodnuk a füleink!

— Nagypáink fülei nem voltak olyan nagyok, mint a mieink. Ők csendben, nyugalomban éltek, körülöttük nem tombolt a zaj. A civilizáció általában növeszti hallószerveinket. A négernek füle nevelésesen kicsiny, a kannibálóké akkora, mint egy európai csecsemőé. A

nők fülei is kicsinyek, de most, hogy a női hajviselet a fület szabadon hagyja, ezek is hamarosan meg fognak nagyobbodni.

Másodsor:

— Szörösödünk.

Harmadsor:

— Butulunk.

Ez a francia orvos szerint olyan biztos, mint a kétszer-kettő.

A jövőnk tehát nem a legrózsásabb.

(—)

Huszezer dinárért gyilkolt, de csak két rongyos százdinárost kapott

Elfogták a beogradi községi szolga feleségének gyilkosát

Beogradból jelentik: Néhány héttel ezelőtt, mint jelentették, meggyilkolták és kirabolták Szimeunovics községi szolga házastársát, Gyurics Évát. A rendőrség hosszabb ideig tartó nyomozás után névtelen feljelentésre letartóztatta Dakics Sztetén tizenkilenc éves suhancot, amint a gyilkosság tettesét, aki beismerő vallomást tett.

Most szenzációs fordulat állt be az ügyben és a nyomozás két újabb fontos eredményre jutott: kiderült, hogy Dakics nemrég egy Sutej Mária nevű asszonyt is meggyilkolt. Továbbá, hogy Szimeunovics szolga maga bérelte fel Dakicsot, mint gyakorlott gyilkost, hogy törvénytelen feleségét megölje. Szimeunovicsot már szintén letartóztatták és az öreg községi szolga rövid tagadás után beismerte, hogy ő bérelte

fel a gyilkosságra Dakicsot, akinek huszezer dinár jutalmat ígért. A büncselekményre, vallomása szerint, azért határozta el magát, mert nem bírta elviselni az öregasszony házasságát.

Jutalomképpen Szimeunovics felhatalmazta Dakicsot, hogy a gyilkosság után az öregasszony szalmazsákjában levő huszezer dinárt vigye magával. Ezzel szemben a gyilkos arról panaszkodik vallomásaiban, hogy Szimeunovics becsapta, mert a szalmazsákban mindössze egy-két százdinárost bankó volt. A rendőrség a komplikált bűnyűgyben tovább folytatja a nyomozást, mert az a gyanúja, hogy a büncselekménynek több részese is van. A nyomozás során a főfigyelmet Szimeunovics nőismerőseinek körére fordítják.

Koszics Mirkó dr. lett a novisadi kamara miniszteri biztosa

A kereskedelmi miniszter felfüggesztette a kamara ujonnan megválasztott vezetését

Noviszadról jelentik: A novisadi kereskedelmi- és iparkamara kebelében dúló harcok színterét csütörtökön Beogradba tették át.

Miroszavljevics Koszta kamarai elnök néhány híve küldöttségileg kereste fel Mihaldzsics rendőrfőkapitányt, akit arra kértek meg, hogy ne adjon Milosevics Péter miniszteri biztosnak karhatalmat, mire Mihaldzsics főkapitány kijelentette, hogy a rendőrség köteles a miniszteri biztos utasításainak eleget tenni, mert erre írásbeli parancsa van. Miroszavljevics hívei erre bizalmas értekezletre jöttek össze, amelyen elhatározták, hogy távirati úton dr. Krajacs Iván kereskedelmi miniszterhez fordulnak orvoslásért, akinél egyuttal panaszt tesznek a miniszter ellen is és kérik fogják a minisztert, hogy a novisadi kamara ügyében mindaddig ne foglaljon állást, amíg a kamara régi vezetését meg nem halgatta. A határozat értelmében csütörtökön hajnalban Miroszavljevics Koszta néhány hívével Beogradba utazott, hogy a kereskedelmi miniszternél személyesen intervenáljon.

A kamarában csütörtökön reggel az összes hivatalnokok megjelentek és dr. Koszics Mirkó főtitkár vezetése alatt megkezdtek a munkát Dr. Koszics Mirkó főtitkár azonban még a csütörtöki nap folyamán szintén Beogradba utazott, ahol délután

szenzációs fordulat állott be az ügyben.

Krajacs Iván kereskedelmi miniszter ugyanis rendeletet bocsátott ki, amelyvel

felfüggesztette a novisadi kereskedelmi és iparkamara ujonnan megválasztott új vezetését és a kamara ügyeinek vezetésével dr. Koszics Mirkó főtitkárt bízta meg miniszteri biztosi hatáskörrel.

Milosevics Petár eddigi miniszteri biztos hatásköre Koszics kinevezése folytán megszűnik.

Karhatalommal távolították el a volt temerini állomásfőnököt

Nem akarta átadni hivatalát, mire a csendőrök megvasalva elszállították

Noviszadról jelentik: A temerini vasutállomás főnöke, Marjanovics J. Sztóján ellen már régebben panaszok merültek fel különböző szabálytalanságok miatt. Az állomásfőnököt a szubotícai vasutigazgatóság elmozdította állásából és utódjául Lép Ljudevitet nevezte ki.

A szubotícai vasutigazgatóság bizottsága július 3-án szállt ki Temerinbe, hogy a hivatalátadást megéjtse. Marjanovics azonban ellenállt a bizottságnak és megtagadta a hivatal átadását. Az állomásfőnök

harcias magatartásának láttára a bizottság a csendőrséghez fordult. A csendőrség kiszállt az állomásra, de Marjanovics továbbra is ellentállott.

A vasúti bizottság és a csendőrség erre eltávoztak és az esetről jelentést tettek a vasutigazgatóságnak és a novisadi főszolgabírói hivatalnak. Az igazgatóság és a főbírói hivatal intézkedésére szerdán délelőtt újra kiszállt a bizottság Temerinbe. A vasutigazgatóság kiküldött két községi előjáróval és a

csendőrséggel együtt most már erőlyesen felszólította Marjanovicsot hivatala átadására.

Az állomásfőnök egyre azt hajtogatja, hogy élete kockázatása nélkül senki nem léphet be hozzá. A csendőrök többszöri felszólítás után rárohantak Marjanovicsra, földre teperték és megkötözték.

Ezután rovincsolást tartottak a

pénztárban, ahonnan hatezer dinár hiányzott. Marjanovics közben állandóan kiabált és fogadkozott, hogy mielőtt szabadságát visszanyeri, bombát dob a temerini pályaudvarra és a szubotícai vasutigazgatóság épületébe.

Marjanovicsot a csendőrség be szállította a novisadi ügyészség fogházába.

LEGUJABB

Blum és a kormány tervei között kell választani a kamarának

A radikális-párt feltételekhez kötötte a kormány támogatását

Párisból jelentik: A radikális-párt kamarai frakciója csütörtök délután ülésén néhány képviselő indítványozta, hogy a párt a szocialisták külön szanálási javaslatát fogadja el a kormányval szemben. A felszólalók többsége véleménye szerint a Briand-Caillaux-kormány méltó a radikális-párt bizalmára.

A vitát Malvy beszéde zárta be, aki kifejtette, hogy elsősorban tisztázni kellene, milyen politikát fog folytatni a kormány a közvetlen adók kérdésében. Tisztázni kellene továbbá a pénzügyminiszternek adandó meghatalmazás és a washingtoni egyezmény ratifikálásának kérdését. Ha a kormány ezekre elégséges választ ad, akkor semmi akadályt annak, hogy a radikális-párt megszavazza a bizalmi indítványt.

Malvy javaslatát a frakció nagy többséggel elfogadta és megbízta Malvyt, hogy a kamarában fejtsse ki a radikális-párt álláspontját.

A kamara csütörtöki ülésén Caillaux pénzügyminiszter válaszolt Leon Blum

előző napi fejtegetéseire. Kijelentette, hogy Franklin Bouillon beszédére később fog válaszolni. A korlátlan teljesség kérdését illetőleg hangsúlyozta, hogy a teljeshatalomra nem azért van szükség, hogy a már érvényben levő törvényeket sutba dobják, hanem kizárólag arról, hogy a kormány a szanálási munkát megkezdhesse. A nemzetvédelmi kölcsönkötvények konszolidációja nem hajtható végre, minthogy a konszolidáció megrendítené az állam hitelét és megindítaná a bankóprést.

Beszéde további folyamán Caillaux reagált Painlevé közbeszólására, hogy annakidején ő is felvetette a vagyondézsma gondolatát. Kijelentette, hogy tíz év előtt ő is gondolt vagyondézsma, de ma nem 50 60 millióról, hanem 300 millió aranyfrankról van szó, amit pedig törleszteni kell. A kormány fel akarta tartóztatni a frank romlását és kedvező alkalmattal óvatosan valorizál. Figyelmeztette a kamarát, hogy Blum, vagy a kormány tervei között kell választania.

Uzunovics nem tartja fontosnak a Radics-párt kizárási határozatát

A miniszterelnök Nikics Nikolával együtt visszaérkezett Beogradba és nyilatkozott a helyzetről

Beogradból jelentik: Este háromnegyed tíz órakor érkezett meg Uzunovics miniszterelnök Blédből Beogradba. A pályaudvaron Makszimovics belügyminiszter és Petrovics miniszterelnökségi titkár, valamint néhány újságíró, köztük a Bácsmegeyi Napló munkatársa várta. A miniszterelnökkel együtt érkezett meg Nikics Nikola erdőügyi miniszter és Leovác Dragisa képviselő, aki utközben a baranyai árterületről visszatérőben csatlakozott a miniszterelnökhöz.

Uzunovics először azzal akarta elhárítani az újságírók kérését, hogy Zagrebban már nyilatkozott a sajtó számára. Végül mégis hajlandó volt beszélni és elmondotta, hogy a királynak első sorban az áradás méreteiről és az árvíz elleni intézkedésekről referált. Arra a kérdésre, hogy a horvát parasztpárti klub határozata és Nikics miniszternek a pártból való kizárása milyen befolyással van pillanatnyilag a politikai helyzetre, Uzunovics a következőket mondotta:

— Alig hiszem, hogy e határozat eredménye bármily befolyással lehetne az általános politikai helyzetre. Ilyen helyzet volt már egyszer és akkor is találtunk kiutat. Remélem, a mostani helyzetben is találni fogunk »bizonyos« utat. (A »bizonyos« szót tegyék idézőjelek közé — mondotta a miniszterelnök.) Egyébként még találkoznom kell a horvát parasztpárt vezérével...

— Hát nem találkozott Radics urral? — kérdezte a Bácsmegeyi Napló munkatársa.

— Nem válaszolta a miniszterelnök — nem láttam őt. Azután beszélnem kell Nikics urral és a horvát parasztpárt többi miniszterével, valamint saját tár-

saimmal is, hogy megtaláljuk a megfelelő döntést.

Mindez azonban sem nem fontos, sem nem sürgős. Most elsősorban meg kell akadályoznunk a további árvízveszedelmet és módot kell találnunk a károsultak felségélyezésére

— fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök.

Nikics Nikola hosszabb nyilatkozatot tett az újságírók előtt. Elmondotta, hogy bosznai utján értesült Radics támadásáról, amely nem lepte meg, aminthogy semmi sem lepi meg, ami a horvát parasztpárt vezetésége részéről történik. Bővebben akkor beszélhet, majd ha kontaktusba lépett pártjával. Azok az indokok — mondotta — amelyeket Radics a kizárási okául felhozott, teljesen tarthatatlanok. Az a politika, amelyet a horvát parasztpárt Radicsal együtt inaugurált, arra vezetett, hogy a párt egyik pozíciót a másik után veszítette el. Volt már pillanat, amikor a horvát parasztpárt vezérének hibájából csaknem kisíklott a kezükből minden pozíció és akkor Superina és én mentettük meg a horvát nép számára a helyzetet.

Hangsúlyozta Nikics, hogy ő és társai lojálisan folytatják a megegyezés politikáját a kormány másik pártjával, ezzel szemben Radicsék oly módon, amely ellentétben van a megegyezés alapelveivel. Az ő felfogása az, hogy a mostani nehéz időkben elsősorban a paraszthelyzetet kell említeni. Kijelentette végül, hogy több képviselő szolidaritását nyilvánította és reméli, hogy nagyszámú képviselő fog hozzá csatlakozni, hogy együtt folytassák a megegyezés lojális politikáját.

HIREK

•••

— **Ujabb személyi változások lesznek a szubotocai vasutigazgatóság területén.** A szubotocai vasutigazgatóság területén a közeljövőben nagyobb személyi változások várhatók, amelyek főképp a vasutigazgatóságnál lefolytatott vizsgálat eredményével állanak összefüggésben. Mátyás Szvetozár vasutigazgatót kívül már nyolc főtisztviselőt nyugdíjaztak, közöttük egy osztályfőnököt is, most pedig újabb áthelyezések és nyugdíjazások vannak kiűszöbön. A közlekedésügyi miniszteriumban már napok óta bizottság működik, amely ama tisztviselők névsorának az összeírásán dolgozik, akiket a beogradi és a szkopljai vasutigazgatóság területére fogják áthelyezni. Hír szerint nagyszámu magyar nemzetiségű tisztviselő és állomásfőnök áthelyezésére is sor kerül, akiket Szerbia területén fog szétosztani a miniszterium.

— **Lemondott állásáról Beeskerek város főmérnöke.** Velikibeeskerekéről jelentik: Katyanszki Márkó beeskereki városi főmérnök lemondott állásáról és magánpraxist kezd Beeskereken. A főmérnök azzal indokolja a lemondását, hogy fizetéséből nem tud megélni.

— **Nagykövetek konferenciája az osztrák leszerelés kérdésében.** Párisból jelentik: A Nagykövetek Tanácsa csütörtökön konferenciát tartott, amelyen az osztrák katonai leszerelés kérdésében folytattak tanácskozásokat. A tanácskozások folyamán hozott határozatokat egyelőre titokban tartják és csak később hozzák nyilvánosságra.

— **Primo de Rivera Párisba készül.** Párisból jelentik: Primo de Rivera értesítette a francia kormányt, hogy különböző politikai kérdések megvitatása céljából a közel jövőben Párisba érkezik. Primo de Rivera francia lapok értesülése szerint július 14-ikén utazik a francia fővárosba.

— **A polgármester-helyettes sajtópöre.** A szubotocai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa azt a sajtópöret, amelyet Evtovics Mátyás dr. helyettes-polgármester, mint főmagánvádló, sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségéért indított Vukovics (Djido) József ellen. Az inkriminált cikk a Neven című lapban jelent meg. A cikk megjelenésekor Evtovics dr. a szubotocai leánygimnáziumnak volt az igazgatója és Vukovics élesen támadta Evtovicsot, mert pártállását megváltoztatta. A csütörtöki főtárgyaláson Vukovics azzal védekezett, hogy ő a cikkben Evtovicsot nem mint köztisztviselőt, hanem mint politikust támadta. A bíróság a vádlottat a vád- és védbeszédek meghallgatása után bűnösnek mondta ki sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségében és fizesőt napi fogházra ítélte. A felek felebbezték.

— **Katasztrófális vihar és felhőszakadás Japánban.** Londonból jelentik: Tokióból érkező jelentések szerint Japán déli részében hatalmas viharok és huzonnagyórák felhőszakadás pusztított. A vihar következtében háromezer ház összedőlt, az itéletidőnek nyolc halott és hatvan sebesült áldozata van. Az árvíz hidakat sodort el, egy expresszvonat pedig kisiklott. A termés Japán egész déli részében elpusztult.

— **A csehszlovák ipar védelmet kér a kereskedelem minisztériumtól a magyarországi bojkottal szemben.** Prágából jelentik: A lapok jelentése szerint a csehszlovák ipar már kezdti érezni a magyarországi bojkottmozgalom következményeit. A csehszlovák iparvállalatok és nagy cégek egymásután kapnak értesítést Magyarországról, amelyekben ottani üzletfeleik megrendeléseiket visszavonják. A csehszlovák kereskedelem és iparkamarák a bojkottmozgalommal szemben sürgős segítséget kértek a kereskedelemügyi minisztériumtól.

— **Sajtópör a rossz utak miatt.** Pázmány Zoltán szentai lakos cikket írt a Hírlap 1925. év november 14-iki számában a tiszamenti közutakról. A cikk szerint, amelyben meg volt említve Pecsulia Dusan, a szombori államépítészeti hivatal főnökének neve is, az utak rossz állapotban vannak. Pecsulia a cikket magára nézve sértőnek találta és sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértés vétségéért indított eljárást Pázmány ellen. Ezt az ügyet tárgyalta csütörtökön a szubotocai törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök büntető tanácsa. A vádlott beismerte, hogy az inkriminált cikket ő írta, de kijelenti, hogy a cikkben az államépítészeti hivatal főnöke ellen egyáltalában nincs sértés. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszédék meghallgatása után Pázmányt felmentette.

— **Plasztirasz jelentkezett a párisi görög követségen.** Beogradból jelentik: A beogradi görög követségtől származó értesülések szerint szerdán délelőtt Plasztirasz volt görög miniszterelnök Párisban megjelent az ottani görög követségénél és kérte, hogy a görög kormány utalja ki számára az őt megillető nyugdíját. Pangalos köztársasági elnök a párisi követség jelentésének vétele után azonnal intézkedett arról, hogy Plasztirasz nyugdíját utalják ki, de csak azzal a feltétellel, hogyha a volt miniszterelnök naponta jelentkezik a párisi görög követségen.

— **A szovjet emeli a vámokat.** Moszkvából jelentik: A szovjet-kormány elhatározta, hogy felemeli a vámtarifát. A vám az egyes tételeknél 50–300 százalékkal lesz magasabb az ediginél.

— **Éjszaka a Boisban.** Párisból jelentik: A párisi büntetőtörvényszék érdekes és pikáns ügyet tárgyal a napokban. A párisi előkelő közönség különös érdeklődésével tüntette ki a pör vádlottjait, a Bois de Boulogneban garázdálkodó nyolc apacsot és a tárgyalóterem szürke képét a hölgyek ragyogó toalettje tette virulóvá. A nyolc apacs az erényesosz szerepét játszotta — kéretlenül — a Bois de Boulogne sűrűjében. A párisi erkölcsrendőrség nem sokat törődött a Bois éjszakáival, amál inkább a nyolc apacs, akik revolvért szegezve a meglepett párokra, kifosztották azokat. Az apacsok igen jól számítottak. A kiraboltak egyetlen esetben sem mertek feljelentést tenni. A rendőrség csak a szóbeszédből lett figyelmes és razzitát tartott a Bois megtisztítására. A razzian befogottak közül csak nagy nehézségek árán tudták kiválogatni a szerelmes párok közül a gonosztevőket. A tárgyaláson az apacsok lehetőleg mindent elmondtak és a Bois de Boulogne erényesoszainak tapasztalatai legalább is felérték egy jobb francia vigjátékkal. Az általános derűtségnek az elnöki szigor vetett véget, amint a három-három esztendei fegyházra szóló ítéletet kihirdette.

— **A budapesti sakkverseny.** Budapestről jelentik: A mesterverseny csütörtöki fordulóján a következő játszmák kerültek eldöntésre: Mattison nyert Rubinstein ellen, Takács Monticelli ellen, Tartakover Nagy ellen. A Vajda—Kolle, a Prokesch—Réti, a Kmoch—Havasi, a Grünfeld—Yates és a Steiner—Snoskópartik eldöntetlenül végződtek.

— **Bacher Emil súlyos beteg.** Budapestről jelentik: Báró Kéthly László dr. egyetemi tanár, a fogházban csütörtökön megvizsgálta Bacher Emilt és megállapította, hogy a letartóztatott hetvenkét éves vezérigazgató érelmeszesedésben, cukorbetegségben, bélszájban és neurasteniában szenved. Az orvosi vélemény szerint Bachernek testi és lelki nyugalomra, valamint diétikus táplálkozásra van szüksége, mert ennek és a rendszeres orvosi kezelésnek a hiánya Bacher állapotában, öreg korára való tekintettel, gyors rosszabbodást idézhet elő. A védők az orvosi véleményre való hivatkozással fogják most kérni Bacher Emil szabadlábrahozását.

X. Y. urnak, Jugoszlávia

Nemrég még irigykedve emlegettük a német posta példás pedantériáját, amely kizártta tette, hogy valamely küldemény, akármilyen hiányos és slendrián címzésű, elkallódjon, vagy visszatérjen a feladóhoz és ne kézbesítsék ki tűzön-vizen át is a címzettnek. Ha például Kurt Weiss, berlini Kochstrasse 44-a. szám alatti tözsdebizományos számára irt levelet így címezték: — irt, bizományos, Berlin, azt a legenda szerint egészen bizonyosan megkapta Weiss ur. Akadt olyan földművesasszony, aki Brazíliába kivándorolt férjének így adreszsálta a levelet: Köles János, Amerika és az irás nem jött vissza, lévén a Köles név ritka név, az amerikai posta pedig lelkiismeretes posta. Ezzel szemben a hazai postaszolgáltatnak idáig csak rossz híret költöttek. Ismeretes az az eset, amikor a Noviszedrót Beogradba, a Kralja Milana-uccába irányított levél előbb megjárta Milánó városát, majd visszakerült a noviszedri postára s csak azután jutott el a rendeltetési helyére. Szomborból Szubotocára csak Murszka-Szabotán keresztül ért el, négy hét alatt egy csomag.

Mindeme jelenségekre, amelyek alkalmasak arra, hogy kedvezőtlen véleményt tápláljanak a jugoszláviai posta szervezetéről, most rációfol Szubotocán a postahivatal briliáns ténykedése. A napokban egyik ausztriai helységből a következő címzésű levelet adták fel: An Herrn Kiler, Direktor der chem. Fabrik »Zorka«, in Jugoslavien. Ezt a levelet, amelyen hiányzik a rendeltetési hely feltüntetése, Kiler Iván, a Zorka-gyár igazgatója Szubotocán, két nap múlva megkapta. S mert Kiler Iván megkapta a levelet, ezennel a posta is megkapta az elégtételt.

— **Bolgár bandabeterés román területre.** Bukarestből jelentik: Egy bolgár komitási banda a dobrudszai határon megtámadott egy román esendőrörszt és annak egy tagját megölte, többet pedig megsebesített. Az Adaverul szerint Románia a gyakori bandatámadások miatt diplomáciai lépéseket tesz Szófiában, mert a bandákat irredenta alakulatoknak tartja.

— **Megszigorítják az amerikai fegyverházak szabályzatát, mert a gonosztevők üdülőhelyeinek tartják a Sing Singet.** Newyorkból jelentik: A kongresszus új törvényt szavazott meg, amely lényegesen megszigorítja az amerikai fegyverházak szabályzatát. Ennek a törvénynek az oka, hogy a gonosztevők valósággal versenyeztek azzal, hogy ne börtönbüntetéssel sujták őket, hanem a Sing Singbe kerüljenek. Az ideálisan fekvő és modern Sing Sing fegyházban ugyanis az elítéltek boldog életet éltek, tágas olvasótermek, mozi, színház és sporttelepek is állanak rendelkezésükre, sőt még saját napilapjuk is volt.

— **Részeg hajósok uccai botránya Beeskereken.** Beeskerekről jelentik: Szerdán délután két óra tájban a beeskereki vármegyeház előtt két részeg ember nagy lármát csapott és a járókelőket sértegette. A rendőrök a két részeg embert beszállították az őrszobába, ahol a késő est órákig nem tértek magukhoz. Megállapították, hogy mindketten egy Beeskereken horgonyzó hajó matrózai.

— **Öngyilkosság a Topesiderben.** Beogradból jelentik: Szerdán délelőtt a topesideri parkban, nem messze az emlékműtől, egy fán egy felakasztott férfit találtak. Amikor az akasztott emberre ráakadtak már halott volt. Megállapították, hogy a férfi, aki körülbelül harmincéves lehetett, öngyilkosságot követett el és holtteste már néhány óraja függött a fán. Az öngyilkos zsebében semmiféle irást nem találtak és így személyazonosságát nem sikerült megállapítani.

— **Halálos szerencsétlenség a szombori vasútállomáson.** Szomborból jelentik: Halálos szerencsétlenség történt szerdán este a szombori vasútállomáson. Özvegy Milankov Lázárné kocsisztogatón este fél nyolckor a pályaudvaron egy ott veszteglő szerelvény kocsiját takarította. Az asszony át akart menni a szerelvény másik oldalára és a kocsi alatt bujt át. Ugyanekkor egy mozdonyt kapcsolak rá a szerelvényre, a kocsi elindult és a kerekek levágták a szerencsétlen asszony két lábát és kezét. Az asszonyt beszállították a szombori kórházba, ahol csütörtök hajnalra meghalt. Özvegy Milankovné harmincnyolc éves volt és négy gyermeket hagyott hátra.

— **Agyonsújtotta a villám.** Martonosról jelentik: Csonka János földműves tizenhat éves fiával szerdán délután kiment a földjére, az aratási munkálatokat ellenőrizni. Alig hogy kiért a szántóföldre, hatalmas zivatar keletkezett. Csonka János és fia egy fa alá menekültek, amelybe azonban belecsapott a villám. Csonka holtan terült el, fia pedig súlyosan megsérült és eszméletlenül szállították be a kórházba.

— **Cigányháború Petrovoszelón.** Petrovoszelóról jelentik: Idősebb Kolompár István petrovoszelói cigánybíró beki-sérte ifjabb Kolompár Istvánt, feleségét és Rostás Ferencet a rendőrségi fogdába, mert a két férfi dorongokkal támadt egymásra az asszony miatt. A rendőrség a verekedő cigányok ellen megindította az eljárást.

— **Pusztító vihar Ausztriában.** Bécsből jelentik: Csütörtökön Ausztria területén óriási vihar vonult át. A nagy felhőszakadás következtében Budapest és Bécs között megszakadt a telefonösszeköttetés. A vihar egész Ausztriában nagy pusztítást vitt véghez. Karinthiában, Felsőausztriában és Burgenlandban csaknem az egész termés elpusztult.

— **Betörés Bajmokon.** Szomborból jelentik: Vuljevics Simon bajmoki gazdálkodó házába szerdán betörték és ezer dinár értékű élelmiszert vittek el. A esendőrök csütörtökön letartóztatta a betörőt Darabos Mihály személyében. Az elfogott betörőt beszállították a szombori ügyészség fogházába.

— **Tolvaj cigányok.** A nyolcadik körű rendőrség szerdán reggel hosszú hajszát tartóztatta Lakatos Teréz, Lakatos Erzsébet és Lakatos Aranka fiatal cigánylányokat, akik csak nemrég kerültek ki a szubotocai ügyészség fogházából, ahol lopás miatt büntetésüket töltötték ki. A három cigánylány szerdán kora reggel behatolt Balzsam Sándor mozdonyvezető Kalimegdanska-ucca 59. számú lakásának udvarába, ahol nagymennyiségű fehérneműt volt szállítás végett a kötéltre kiterítve. A cigánylányok a kötélen levő összes fehérneműt percek alatt leszedték és észrevétel nélkül kiosontak az udvarból. Az Erdő-utcában egy rendőr észrevette őket a nagy fehérnemű csomagokkal. Azonnal értesítette Narandzsics Steván nyolcadik körű rendőrbizost, aki rendőröket küldött ki a nyolcadik körbe. A rendőrök üldözöbe vették a cigánylányokat, akik a lopott fehérneműt bedobták egy udvarba és pusztá kézzel tovább menekültek. A rendőrgyűrű időközben mindinkább összeszorult és a három tolvajlányt végül sikerült elfogni a Valjevics-uccában. A Lakatos-lányokat a rendőrség őrizetbe vette és beszállította a rendőrkapitányságra, ahol letartóztatták. A fehérneműt, amit a cigánylányok menekülés közben eldobtak, a rendőrség visszaadta tulajdonosának.

— **A szerelmes soffőr.** A Bácsmegyei Napló megírta, hogy egy szubotocai soffőr az esti órákban megtámadta Nagy Erzsébetet, Nagy Károlyné szubotocai vasúti trafikosnő leányát. A nyomozás során kiderült, hogy a soffőr nem az utcán lehet meg Nagy Erzsébetet, hanem behatolt Nagyék udvarába és ott támadta meg. A rendőrség az ügyben folytatja a nyomozást.

— Sikksztásért harminc évi fogságra ítélték egy főhadnagyot. Beogradból jelentik: A beogradi kerületi katonai bíróság szerdán tárgyalta Bákics Nikola főhadnagy bünyjét, aki sikksztás és okirathamisítással vádolva állt a bíróság előtt. A vádirat szerint Bákics Nikola főhadnagy, mint a hetedik huszárezred pénztárosa száztizenegyezer dinárt sikksztott el társaitól és a legénységtől olyképp, hogy a fizetek és a legénység fizetéséből minden hónapban bizonyos összeget visszatartott nyugdíjteltek címén, de a pénzt megtartotta magának. Egy ízben 397 dinárt küldött a hipotekarna Banknak és a postautalványt 111.397 dinárra hamisította meg és konverte el. A vádlott a tárgyaláson a sikksztást tagadta csupán az okirathamisítást ismerte be. A bíróság a vádlott tisztet mindkét vádpontban bünynek mondta ki és ezért harminc évi fogságra ítélt.

— Jászai Mari állapota válságosra fordult. Budapestről jelentik: A már régebb óta betegeskedő Jászai Mari állapota válságosra fordult. Csütörtökön délután már egész Budapestben aggasztó hírek terjedtek el a művésznő állapotáról. Orvosai azonban ezzel szemben úgy nyilatkoznak, hogy katasztrófától nem kell tartani.

— Elsüllyedt egy óceániáró hajó. Londontól jelentik: A Daily Express Melbourneből arról ad hírt, hogy a Cosma nevű ausztráliai óceániáró gőzös a perci szigetek közelében elsüllyedt. Kétszáz utast mentettek ki a habokból. Az áldozatok számát eddig még nem lehetett megállapítani.

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Bachrach Lajos noviszadi terménykereskedő, hétfőn Bécsben meghalt. A család a holttestet hazahozatja Noviszadra, ahol vasárnap délelőtt tíz órakor a zsidó temető halottas házából temetik el a családi sírboltba.

— Váltóhamisító butorgyáros. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék Straub József noviszadi butorgyárost két évi fegyházra ítélte, mert Nagypál Mihály apatini kereskedő nevére 42.000 dináros váltót hamisított. A váltót apósánál Adolf György butorgyárosnál értékesítette és a pénzt saját céljaira fordította. Straub József ezenkívül apósa butorgyárától egy írógépet, egy gramofont és egyéb tárgyakat negyven ezer dinár értékben ellopott. Straub felebezett az ítélet ellen. A noviszadi felebbviteli bíróság ezévi március 19-én az ítéletet helybenhagyta. A semmitörvényszék csütörtökön elutasította a beadott semmiségi panaszokat.

— Rablótámadás a bajmoki állomás mellett. Szomborból jelentik: Szerdán éjjel tizenkét órakor Csovics Szevén és Pataresics Száva megtámadták a bajmoki állomás mellett ifjú Beslics Mihály gazdálkodót. Beslicset földre teperték támadói, betörték a száját és tíz darab ezerdinárt és tizenöt darab százdinárt vettek el tőle. A bajmoki csendőrség elfogta a támadókat és beszállította őket a szombori ügyészség fogházába.

— Elfogott tehéntolvaj. Szomborból jelentik: A sztatimoravicai csendőrség letartóztatta Bálint Dávid moravicai iakost, aki tavasszal a moravicai vásáron ellopott két tehenet Staudszics Dusan stanicsei gazdálkodótól. A teheneket most találták meg Jolics Nikola és Jolics Ilija bajmoki dobroljácoknál, a kik kijelentették, hogy Bálintól vették az állatokat. A tehéntolvajit beszállították a szombori ügyészség fogházába.

— Serlegét kérnek a noviszadi evezősversenyre. Szomborból jelentik: Katamavica Közta, a Narodna Banka noviszadi fiókának helyettes igazgatója, Kilin Dusan és Alargics Szevénár gyógszereszek, a noviszadi evezősverseny vezetől küldöttségileg felkeresték Petrovics Milivoj főispánt és Raics Szevénalád alispánt, akit arra kérték, hogy a vármegye adjon egy serlegét a noviszadi evezősversenyek-re, a győztes számára.

— Felmentették a hitvesgyilkosság vádja alól. Noviszadról jelentik: A veliki becskeréki ügyészség Dekoszi József, suplajai földművelőt azzal vádolta, hogy feleségét, Ludwig Evát, arzénal megmérgezte. A mérgezéssel gyanúsított férj tagadta a vádat, melyet a vád képviselőjének nem is sikerült behizonyítani, ellenben a kihallgatott tanúk vallomásából kitunik, hogy az asszony, röviddel halála előtt a patkában patkánymérget vásárolt, tovább, hogy az asszony férje tudta nélkül ismeretlen összetételű porokat szedett be. A veliki becskeréki kerületi törvényszék mindezek alapján 1924 június 13-án bizonyítékok hiányában felmentette Dekoszi Józsefet. A noviszadi felebbviteli bíróság ezévi március 13-án helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. A semmitörvényszék csütörtökön a főügyész semmiségi panaszát elutasította.

— A szubotici francia klub táncestélye Paficson. A szubotici Francia Klub e hó 10-én, szombaton este Paficson, a nagyvendéglő terraszán, kilenc órai kezdettel tagjai és azok barátfai részére táncestélyt rendez. Beleptdíj nincs.

— Szolnokon letartóztatták két Váci-párti agitátort. Szolnokról jelentik: A csendőrség Rákócziútvárról megvasalva szállította be Szolokra Tisza Antal és Ragó Ferenc szolnoki földműveseket, a kik mint a Váci-pár tagjai a környéken kommunista szervezeteket létesítettek, kommunista röpiratokat terjesztettek és aratósztrájkot szerveztek, amelyet csak az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni.

— Cukorgyár épül Zsedniken. Dr. Evtovics Mátyás, Szubotica város helyettes polgármestere csütörtökön délelőtt egy bizottsággal és a novivrbaszi cukorgyár megbízottjaival kiszállt Zsednikre, ahol a novivrbaszi cukorgyár fiókgyártelepet akar létesíteni. A gyár igazgatósága eziránt kérvényt nyújtott be a városi tanácshoz, amely rövidesen dönteni fog az ügyben.

— Halál a fogházban. Noviszadról jelentik: Tóth György potiskiszvetimikolai hatvanhat éves földműves, akit királysértésért jogerősen három évi fogházra ítélték, csütörtökön a noviszadi ügyészség fogházában rövid betegeskedés után meghalt.

— Meghalt Szabó Dezső édesanyja. Kolozsvárról jelentik: Szabó Dezsőné, telekkönyvvezető özvegye, Szabó Dezsőnek, az ismert magyar írónak édesanyja, Kolozsváron nyolcvanhárom éves korában meghalt.

— Hatálos fogyókúra. Frankfurtból jelentik: Az itteni törvényszék egy orvosnak a pörét tárgyalta, akit azzal vádolnak, hogy egy páciense fogyókúra közben éhenhalt. A szerencsétlen véget ért páciens huszonkét éves, egészséges kereskedő volt. A fogyókúra alatt a kereskedő csak limonádét kapott, aminek következtében 71 kilóról 50 kilóra csökkent. A kúra befejezése után a beteg a legsúlyosabb tünetek között megbetegedett és bár most már minden jóval traktáltak, nyolc nap alatt meghalt. A boncolás a halál okát a forszírozott éhezéshen találta. A szakértők azzal magyarázzák azt a különös tény, hogy a halál nyolc nappal a kúra befejezése után következett be, hogy a központi idegrendszer és a szív a kúra alatt annyira elgyengültek, hogy már a normális táplálkozás sem erősíthette meg őket. Az orvos gondatlanságából okozott emberölésért pénzbüntetésre ítélték.

— Szaporodik a francia bankjegyforgalom. Párisból jelentik: A Francia Bank csütörtökön tette közzé heti kimutatását, amely szerint a július 3-ig terjedő héten az államkincstárnak nyújtott előlegek összege újabb háromszázmillióval emelkedett. A bankjegyforgalomban kilencszázmillió franknyi szaporodás állt be. A frank áresése a párisi tőzsdén újabb lendületet vett. Az angol font 189.80, a dollár 39.01 árfolyamra emelkedett Párisban.

— Sadoul kapitányt kizárták a nárisi ügyvédi kamarából. Párisból jelentik: Mozgalmas és viharos közgyűlése volt szerdán a nárisi ügyvédi kamarának. Sadoul kapitány ügyét tárgyalták az ülésen, aki ellen több kizárási indítvány érkezett. Sadoul kapitány a háboru alatt tavalyelőleg Oroszországba szökött, ott évekig a bolsevisták szolgálatában állt, amért a francia haditörvényszék halálra ítélte. A múlt évben Sadoul kapitány váratlanul visszatért Franciaországba, ahol porének uratelevételét kérte és a haditörvényszék ekkor felmentette. Sadoul, aki ma is kommunistának vallja magát, azóta ügyvédi gyakorlatot folytat Párisban. Az ügyvédi kamara közgyűlése heves vita után kizárta Sadoult a kamara tagjai sorából.

— Fogadásból étlen-szomjan akart Csikágóból Newyorkba gyalogolni. Newyarkból jelentik: Egy Johnson nevű csikágói ember fogadott, hogy gyalog megy Csikágóból Newyorkba, az egész nap egy falatot sem eszik és egy kottyalt sem iszik. Husz napon át gyalogolt Johnson étlen-szomjan, a huszadik napon azonban már nem bírta tovább, féláljultan vándorolt be egy kis vidéki vasutállomásra, megvárta a vonatot, betárolgott a kupéba és úgy utazott tovább Newyorkba. A fogadást tehát elvesztette, de egy egyetemi orvostanár hatszáz dollár fájdalomdíjat adott neki a saját zsebéből, mert megsajnálta és mert — amint mondta — módot akar neki adni, hogy kikerülhesse magát és alapos bízokurával újerőt gyűjtson.

— A haranyai menekültek taggyűlése. A haranyai menekültek szubotici szervezete vasárnap délelőtt tíz órakor taggyűlést tart a Sokolska-ucca 16. szám alatti Bartalos-vendéglőben. A vezetőség felszólítja a szervezet valamennyi tagját, hogy a gyűlésen jelenjenek meg és az érvényét veszített régi igazolványokat vigyék magukkal, mert azokat a gyűlésen újakkal cserélik be.

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg. Érdekes illusztrációk, riportok teszik változatosabbá az új számot, amely darabmellékletül Sas Ede »Blaháné« című daltjátékát adja. A Színházi Élet a Literária árusítómál kapható 12 dinárért.

— Rendörkézre juttatott az etonifrizura egy debreceni munkásleányt. Debrecenből jelentik: Az egyik Csapó-uccai vendéglőben yaesorázott Urbán Anna tizenéves gyári munkásleány, akitnek etonifrizurája van. A frizura az egyszerű kültelki iparoskörnyezetben valószínű forrongást okozott. — Ez a nő megcsúfol bennünket a hajával, botrányt okoz, vigyék be! — mondták a vendéglő hölgyvendégei az előhívott rendőrnek, aki igazolásra szólította fel a leányt. A rendőr, mivel iratai nem voltak, bekísérte a leányt a rendőrségre. Urbán Anna itt sirva panaszkodott, hogy mióta levágatta a haját, mindennél kicsufolyják és üldözik. Arra kérte a rendőrfogalmazót, hogy utalja be a kórházba arra az időre, amíg újra kinő a haja.

— A Tolnai Világlapja legújabb száma az érdekes cikkek és illusztrációk gazdag sorozatát nyújtja olvasóinak. A lap a szokott mellékleteivel együtt a Literária olvasómál kapható.

— A lengyelek egy olasz hercegnek ajánlották fel a trónt. Milanóból jelentik: A Secolo felülnő heyen közli, hogy Sixtus páрмаi hercegnek a lengyelek ismét felajánlották a trónt, aminek elfogadására a herceg Zita volt királyné közbelépésre hajlandóan nyilatkozott.

— Vátozások a Portugál kormányban. Lisszabonból jelentik: A portugál kormányban ma újabb vátozások történtek. Több miniszteri tárca élére új embert neveztek ki. Silha a belügyminisztérium, Rideira az igazságügyminisztérium, Morveira a tengerészetügyi minisztérium és Urbano Castro a mezőgazdasági minisztérium élére került.

— Miklós román herceg a csehszlovák köztársasági elnökkel. Prágából jelentik: Masaryk köztársasági elnök szerdán fogadta Miklós királyi herceget. Meghívta ebédre, amelyen Filodor prágai román követ, a király adútánisa, Czerny miniszterelnök és mások vettek részt.

— Elkészült a jugoszláv-magyar állategészségügyi konvenció. Beogradból jelentik: A jugoszláv-magyar állategészségügyi konvencióról folytatott tárgyalások befejeződtek. A magyar kiküldöttek csütörtökön már el is utaztak, csak az állandó delegáció maradt Beogradban. A szerződést legközelebb parafálják.

— Szabadságolták a Csehszlovák vezérkar főnökét. Prágából jelentik: Gajda tábornok, a vezérkar főnöke, aki a csehszlovákiai fasizmus vezére is, csütörtökön váratlanul szabadságra ment és hír szerint többé nem is megy vissza a vezérkar élére.

Félaru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon. Leszállított magyar vízumilleték 20.—dínár. A Nemzetközi Embervételmi Kiállítás Budapest 1926. évi május hó 29-iktől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utlevéllet kell rendelkezniük. A kiállítási igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S., mint pedig a magyar — gyors és személynvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indúási S. H. S. vasutállomásnál és a kiállítás látogatói osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenként vehető igénybe. A kiállítási igazolvánnyal rendelkezőknek a beogradi magyar utlevélhivatalnál vízumot kell szerezniük. A vízumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott után is beszerezhető. Utóbbihoz postán beküldött utlevelek az érkezés napján lesznek elintéztve és a feleknek visszaküldve. Az utazási és vízumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért S. H. S. kereskedelmi testületeknél, pénzügyintézeteknél, utazási irodákban, utlevélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Beograd, Palata Akademié, Tel. 20—23.), ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. Válaszbélyeg esatolandó.

— Dr. Kornél József orvos szabadságáról visszatérve rendeléseit újból megkezdte Starakanizsán.

Téglagyárosok figyelmebe!
LEGJOBB MINŐSÉGŰ
SCHUBER PAPIR
120—130—150 cm szélességben
jutányos árban kapható
VIG ZS. SÁNDOR
PAPIRKERESKEDÉSÉBEN SUBOTICA
Kivánatra érrel és mintával szolgálunk.

PATKÁNI PATKÁNYIRTÓSZER
doboz 15 dinár, kapható minden
gyógyszertárban és drogériában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Véliki-Beckerekén.
10356

Alterus
NOVISAD
KR. PETRA 26; TEL. 414.
GANZ
19218
BENZINMOTOROK,
ELEKTROMOTOROK,
SZIVATTYUK,
DINAMOGÉPEK,
TŰZHECSKENDŐK, stb.

Fogászati rendelő áthelyezés
Dent. ROMÁN OSZKÁR
Subotican, Jelašičeva ul. 1. a „Jugoszláv“ bank átalakított épületében, volt Lőwy Testvérek üzlete felett. Végzi az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt áron 5 évi kezességgel. Tartós fogtömések, aranykoronák, foghúzás. Rendel. d. o. 8—12-ig, d. u. 2—8-ig. Telefon 6—12.
Videktelek igen gyorsan kielégíttetnek.

KÖZGAZDASÁG

Közigazgatási
árlejtések a Bánátban

Beeskerekről jelentik: 1926 augusztus 7-ikén délelőtt 11 órakor Beeskereken a vármegyei háza alispáni hivatalában nyilvános írásbeli árlejtést tartanak 2000 méter fehér vászon beszerzésére, a melyből 145 darab 12—14 cm. méretű ágytakaró huzat készül, továbbá 1000 méter fehér vászonra 80 darab 16—18 méretű vászonhuzat készítésére. Az ajánlatok lezárt borítékban 100 dináros okmánybélyeggel ellátva nyújtandók be és minden ajánlat mellé csatolni kell az ajánlott vászon egy mintadarabját. — Idvor község előljárásága 1926 július 18-ikán reggel 8 órakor a község házában nyilvános árlejtést tart a község házában lévő jegyzői lakás kijavítására és a szobák kifestésére. A munkálatok költségeire előirányzott összeg 43.814 dinár. Miután csak kisebb munkálatokról van szó, ha megfelelő vállalkozó nem pályázna, úgy a munkát, vagy annak egyik részét kisiparosoknak is kiadják. A községi előljáráság fenntartja magának a jogot, hogy a megbízást a pályázók bármelyikének kiadhassa tekintet nélkül arra, hogy melyik a legelőnyösebb ajánlattevő.

A beogradi gabonapiac

Beogradból jelentik: A folytonos és nagymérvű esőzések, valamint az áradások meglehetősen befolyásolták általában az ország termését, de rendkívüli mértékben csak az árpatermés kilátásai aggasztóak. A buza még megjavulhat, ha a szép idő tartós lesz, e remény tekintetében csak az árvízvidék kivétel. A beogradi tőzsdén óbuzában jelentéktelen forgalom volt, csak kisebb tételek keltek el. A belföldi szükséglet számára tavalyi bácskai és bánáti búzában történt kötés 300 dináros árban, a szerbiai óbuzá 282—285 dinár volt. Ujbuzából Bécs részére volt kötés, vajdasági 72 kg.-os 180 csehszlovák korona. Szerbiai újbuza 75 kg.-os 170 csehszlovák korona. Braila az újbuza iránt még nem mutat érdeklődést, óbuzában sem volt kötés. Belföldön a bácskai buza augusztusi szállításra 262 dinár, szerbiai hajórakomány 250—252 dinár. Tengeri, augusztusi szállításra 162 dinár, Bécs részére 113 csehszlovák korona. A vagonáru 150—152 dinár. Az országban lévő árukészlet már nem nagy, a tavalyi gabonát nagyrészt már kiszállították. Olaszországból mutatkozott kereslet vagonáru iránt franco Postumia átlomás 192—195 dináros áron, kötés azonban nem történt és Olaszországba csak a régi kötéseket teljesítik. Az árpaüzletet kedvezőtlenül befolyásolja a nedves minőség, mert a külföld száraz árut követel.

A külföldi munkások munkaengedélye. A felsőbácskai gyárosok szövetsége értesíti tagjait, hogy a szociálpolitikai minisztérium munkaengedélyt ad azoknak az idegen munkásoknak, akik már 1922 június 14-ike előtt Jugoszláviában voltak alkalmazva. Ezeknek a munkásoknak erre vonatkozólag kérvényt kell benyújtaniok a szociálpolitikai minisztériumhoz. A kérvényben feltüntetendő a munkás neve, születésének éve és helye, nemzetisége, anyanyelve, családi állapota, továbbá, hogy mióta él Jugoszláviában, kinél milyen minőségben van alkalmazva, ezenkívül csatolni kell a kvalifikációról szóló bizonyítványt is.

Csöd. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék, mint esődbíróság felhívta Ocsenasz Márton kiszácsi lakost, hogy adjon be sürgősen részletes kimutatást vagyoni helyzetéről, mert Szalonszki József, Paranszki Anna, Cse-

rovski András, Kovács Anna, Orgoványi András, Diener János, Szretykov Száva kiszácsi lakosok csődöt kértek ellen. Ocsenasz eleget tett a felhívásnak és a nagy adón kívül azzal is védekezett, hogy 40.000 dinárt volt kénytelen bátyjáért, akiért váltóbeli jótállást vállalt, fizetni. Reméli azonban, hogy esőplógépével 200.000 dinárt keres és földjét is értékesítheti és mindenkit kifizethet. Ennek ellenére a hitelezők ragaszkodnak a csödhöz, amit a bíróság esőtörtökön el is rendelt. Csődbiztos: Marics Branislav törvényszéki bíró. Csődtömeggondnok: dr. Kaurinszki Frigyes. Csődtömeggondnok-helyettes: dr. Lampel Béla ügyvéd. Követelések bejelentésének határideje: szeptember 1. likvidációs tárgyalás október 1. csődválasztmány megalakítása október 4.

Heti áruvásárok a ljubljana tőzsdén. Ljubljana-ból jelentik: A ljubljana tőzsde igazgatósága elhatározta, hogy minden szombaton tőzsdei áruvásárt tartanak, amelyen a vidéki termelők is részt vehetnek. Az ilyen vásárok rendszeresítésének különösen a mezei termékekkel való kereskedelemre és a fatereskedelemre lesz fontos hatása.

Milyen adatokat kell felsorolni a Narodna Bankához intézett hitelkérvényben? A felsőbácskai gyárosok szövetsége felhívja tagjait, hogy a kérvényekben, melyeket a Narodna Bankához nyújtanak be hitel céljából, fel kell tüntetniük többek között a következőket is: Miből készül az ipartermék, melyet az illető gyár, vagy iparos előállít: hány munkást foglalkoztat és mekkora az évi termelése, hány lőerőt tesz ki évente az elhasznált gépegység? Ezenkívül pontos kimutatást kell adni az illető cég vagyoni állapotáról, a beruházás, valamint a gazdasági eszközök értékéről, a forgó tőke és a megterhelés nagyságáról. Ebben az ügyben felvilágosítást nyújt az érdekelteknek a gyárosok szövetsége Szuboticán.

A Bánátban megkezdtek az aratást. Beeskerekről jelentik: Az aratás a Bánát egész területén megkezdődött. A buza-termés általában közepes. A felsőbánát magasabb fekvésű területein a buza igen jó és mintegy tízenként métermázsát ad holdanként, de a mélyfekvésű délbánáti földeken a termés jóval gyengébb és különösen az utóbbi időben egyre nagyobb területek kerültek víz alá. Általában a bánáti buza-termést 7—8 métermázsára lehet becsülni holdanként.

Árlejtések. A belackvai városi villamosközpont igazgatósága július 10-én írásbeli árlejtést tart 1 drb. 80 hp. Diesel motor, 1 drb. egyenáramú (Gleichstrom) 500 és 440 voltos 50—55 kilowattos dinamómotor, 1 drb. márványtábla beszerzésére. A szállító a motor árából 100.000 dinárt kap felszereléskor, a hátralékos összeg pedig megbeszélés szerint havi részletekben lesz kifizetve. — A dunai flotta noviszadi parancsnoksága 1926 augusztus hó 9-ikén nyilvános szóbeli árverést tart 100 drb. ásványolajos hordó eladására. A hordók

az árverés előtt a téli kikötőben megtekinthetők. Bánatpénz 5%. — A hadügyminisztérium repülőosztágának parancsnoksága Petrovaradinban 1926 július 31-ikén délelőtt 11 órakor írásbeli árlejtést tart 200 drb. 200 literes új benzinhordó beszerzésére. Bánatpénz S. H. S. állampolgároknál 5, idegeneknek 10%. — A noviszadi építészeti igazgatóság július 20-án írásbeli árlejtést tart a noviszadi postaigazgatóságnál létesítendő vízvezeték és csatorna szerelésére. Előirányzott összeg 51.392,43 dinár. Bánatpénz 5100 dinár. — A szarajevói postaigazgatóság július 28-ikán délelőtt 11 órakor írásbeli árlejtést tart 1047 darab postásapka, 1002 pár öltöny (nadrág és zubbony) és 710 drb. köpeny varrására. Bánatpénz 5%. — A kerületi építészeti igazgatóság Rumán július 24-ikén délelőtt 11 órakor írásbeli árlejtést tart a Ruma—zemuni országot (15,5—20 km.) kijavításához szükséges kövő beszerzésére. Előirányzott összeg 393.300 dinár. Bánatpénz 40.000 dinár, mely legkésőbb az árlejtés napjának d. e. 10 órájáig letétbehelyezendő a rumai pénzügyigazgatóság pénztárában. — A boszniai divízió élelmezési osztálya július 15-én nyilvános szóbeli árlejtést tart 200.000 kgr. zab, július 19-ikén pedig 400.000 kgr. széna beszerzésére. A visegrádi térrparancsnokság július 19-ikén 80.000 kgr. zab beszerzésére. A tuzlai körparancsnokság július 20-ikén 200.000 kgr. zab, a travnik körparancsnokság pedig július 22-ikén 90.000 kgr. zab beszerzésére. Bánatpénz 5%.

TŐZSDE

Zürich, július 8. Zárlat: Beograd 9.14, Páris 13.40, London 25.1250, Newyork 516.50, Brüsszel 12.85, Milanó 17.05, Amszterdam 207.40, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.30, Varsó 53.5, Budapest 72.20, Bukarest 2.425.

Beograd, július 8. Zárlat: Páris 144, London 275.35, Newyork 56.50, Brüsszel 140, Genf 1096, Milanó 186.50, Amszterdam 22.76, Berlin 13.49, Bécs 799, Prága 167.70, Budapest 794, Bukarest 26.

Noviszadi terménytőzsde, júl. 8. Buza: 2 vagon bácskai 310 dinár, 1,2 vagon bácskai 75—76 kilós, 2%-os 307.50 dinár, 3 vagon bácskai, újbuza, per augusztus, Noviszad körzetéből 265 dinár, 1 vagon Tiszahajó 310 dinár. Tengeri: 12 vagon bácskai 175 dinár, 3 vagon bácskai, Indija paritás 175 dinár, 20 vagon bácskai, ab július 15., franco vagon Szisak, kassa duplikát 193 dinár. Liszt: 1 vagon 6-os, bácskai 325 dinár, 1 vagon 8-as, bácskai, papírzsákokban 125 dinár. Korpa: 2 vagon szlavóniai, jutacsákban 120 dinár. Irányzat: tengerinél szilárd, többinél változatlan. Forgalom: 46.2 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, júl. 8. A határidőpiacon az irányzat gyengébb és a forgalom is mérsékeltebb. Hivatalos ár-megállapítások ezer koronában: magyar buza szeptemberre 370, októberre 368—374, zárlat 368—369, nemzetközi buza októberre 365, magyar rozs októ-

berre 269—273, zárlat 268—269. A kész-árupiacon az irányzat tartott, óbuzában jelentéktelen a forgalom, újbuzában élénkebb. A takarmánypiac üzletelen, irányzat azonban szilárd. A magpiac is üzletelen. Hivatalos árfolyamok ezer koronában: Buza 422.5—442.5, újbuza 370—381.25, rozs 260—265, árpa 235—245, zab 292.5—300, tengeri 237.5—242.5, repce 550—570, korpa 167.5—170

Csikágói gabonátőzsde, júl. 8. Buza júliusra 137.875, buza szeptemberre 137.5, buza decemberre 140.625. Tengeri júliusra 70.875, tengeri szeptemberre 77.5, tengeri decemberre 79.25. Zab júliusra 38.125, zab szeptemberre 40.125, zab decemberre 93. Rozs júliusra 96.75, rozs szeptemberre 100.75, rozs decemberre 104.875.

Newyorki gabonátőzsde, júl. 8. Buza őszi vörös 157.875, buza őszi kemény 161.875. Tengeri 85.5. Liszt 725—775. Irányzat búzánál tartott, tengerinél szilárd.

Rádió-műsor

(A város mellett szám a hullámhossz jelenti)
Szombat, július 10.

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20: Népies hangverseny.

Milanó (320): 16.30: Koncert. 21: Operaelőadás.

London (365—1600): 16: Katonazene. 17.30: Táncczene. 20: Hangverseny. 22.30: Varieté. 22.30: Táncczene.

Prága (368): 16.30: Kamarazene. 20.02: Vidám-est.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 22.30: Táncczene.

Róma (425): 17.40: Jazzband. 21.10: Koncert.

Berlin (504): 17: Koncert. 20.30: Színelőadás. 22.30: Táncczene.

Brünn (521): 19: Koncert. 20: Színelőadás. 20.30: Vidám dalok. 21: Táncczene.

FIAT
autók

Nagy választékban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett garázsunkból minden típus azonnal szállítható

Fiat-Torino képviselő
AUTOMOBILIA

Subotica, Skadarska 7
Tel. 151

Kivánságra azonnal kocsit bemutatunk

HÁZAT NYERHET

HA KÉT HÓNAPRA ELŐFIZET

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ-ra

ELŐFIZETÉSI ÁR 100 DINÁR

MINDEN ELŐFIZETŐ KAP EGY ROKKANT SORSJEGYET

NYILTTÉR

Kereskedelmi és Iparbank R. T. Novisad

Hirdetmény.

Ertesítjük t. betevőinket, hogy a nálunk elhelyezett állandó betétek kamatlábát 8%-ra, a folyó betétek kamatlábát pedig 7%-ra le szállítottuk. A betéteket intézetünk mindenkor és bármely összeg erejéig felmondás nélkül fizeti vissza.

Novisad, 1926. július 1.

Az igazgatóság.

KANADA

Mezei munkásokat nyári munkára magyarokat vagy németeket

szállítanak július végéig Beogradból a legnagyobb, leggyorsabb és legkényelmesebb

**CUNARD LINE
WHITE STAR LINE
ÉS
RED STAR LINE**

gőzösök

Levegős és tágas III. osztályu kabinok

Ingyen és gyorsan szolgál felvilágosítással:

**JUGOSLAVIA EXPRESS AGENTIE R. T.
Jugoszláviai vezérképviselet Zagreb**

Beograd Vel. Bečkerek
Karadjordjeva ul. 95. Svetosavska ul. 601.

CERTUS HIDEGENYVIPAR

Berlin-Hamburg-Drezda

Vajdasági vezérképviseletje:

PRANDELL RUDOLF ES FIA
Veliki-Bečkerek, Aleksandrova (Fő) ucca

Certus hideg ennyvpor a jelenkor legjobb ennyve, minden tekintetben felülmúlja a táblaennyvet.
Certus kötőereje a legnagyobb és abszolút vízálló
Certus nem szárad idő előtt, nagy felületeket csak ezzel lehet jól ennyvezni.
Certus hideg vízben oldható, a fát sem kell ennyvezés hez melegíteni. Fűtőanyagot takarít meg.
Certus minden kulturállamban kizorítja a táblaennyvet, mert előnyeit a modern ipar felismerte
Certus asztalos-, esztergályos-, butorüzemekben, vagongyárakban nélkülözhetetlen.
Certus az egyetlen ennyv, melyet repülőgépek, folyami és tengeri hajók építésénél használnak.
Certus mint erős és vízálló ennyv a legjobb minden épület- és butorasztalos ennyvezésnél is.
Certus használata a leggazdaságosabb, — 1 kg porból 3 kg ennymassza! Fűtőanyag nem kell.
Saját érdekében próbálja meg és mindig CERTUS-t fog használni

ZSÁK ZSINEG PONYVA

kender és manilla kévekötő fonalak, tüzőltő- és cséplőgép tömlők, ponyvaköcsönző intézet. Kárpitos kellékek, butorszövet, afrique, lószőr, pehelytollpótló stb. Szőnyeg és linoleum nagy választékban

ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzenfeld és Társa Subotica
Detail Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ucca 7. — Telefon 190.

Sentán saját házamban a Sokolska ul. 7. sz. alatt
kereskedelmiügynökséget

és **bizományi lerakatot nyitottam**

Eddigi tapasztalataim és széles ismeretségem folytán sikerült a legnagyobb jugoszláviai és külföldi cégekkel összeköttetésbe lépni és így gyarmat- és fűszerárut, cukorkákat, csokoládé különlegességeket, déli gyümölcsöket, festéket, kocsikenőcsöt, olajakat, gyertyát, chewrót és mindenféle háztartási cikket a legméltányosabban és minden mennyiségben árusítok. — Ugyanezen cikkek állandóan raktáron is vannak.

Sauer Mór

5951

VADDISZNÓ jegyü EKÉK

ÉS TARTALÉKRÉSZEK

**VETŐGÉPEK és MŰTRÁGYASZÓRÓK
BORPRÉSEK és SZŐLLŐZUZÓK
ARATÓGÉPEK és SZÉNAGYŰJTŐK
Mc CORMICK TRAKTOR
CSEPLŐGÉPEL**

egyéb gazdasági gépek, mindenféle vasáru és gépolajok állandó nagy raktára

KOLOMANSENES SUBOTICA

TELEFONSZÁM 73.

5548

GUMI OLCSÓSÁG

amíg a készlet tart eladunk „Semperit“ külső és belső gumit **A GYÁRI ÁRON ALUL**

5950

Használja ki az alkalmat Szállítás belföldre utánvét mellett

„SVETLA“ izzólámpa, villamossági és autócikkek részvénytársaság **BEOGRAD, Knez Mihajlova ul. 1.**
Telefon szám: 24-06 és 39-28

Zagrebi ügynökség

keres zsír- és élelmiszerképviseletet **ISO PIEK, ZAGREB**
Sudnička ulica 11

7011

**SPECIALIS ÜZEM
RADIO, AUTOMOBIL és STABIL
AKKUMULÁTOROKBAN**

Újjonnan épít minden célra akkumulátor telepeket, javít és tölt bármilyen gyártmányut a legjobb gyártmányu anyaggal, garanciával

E szakmához bárkinek szaktanácsesal szolgál **WILHELM LÁSZLÓ, PAŠIĆEVA UL. 2.**

**VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓL VANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.**

CSAK

BRACAGOLDNER
JÉGSZEKRÉNYFABUTOR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

Komplett **MALOMBERENDEZÉS**

50 q napi teljesítőképességgel 25 HP. DEUTZ-SZIVÓGÁZMOTORRAL, majdnem új, eladó. A malom teljesen újjonan van berendezve és csak egy év óta van használatban. — Bővebbet

Teisz Dánielnél, Novi-Vrbasz

5874

SZARDINIA, RINGLI

tisztított szardella olajban v. sóslében Oroszhallegolcsóbban kapható Nagyban! Kicsinyben!

GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPÓSTA UTCÁJÁBAN

"DAMA" FEHÉRNEMÜSZALÓN

A legújabb szabásu ingbugyik, hálóingek, kombinék, hozott vagy saját anyagból tüazsurra!, ptypoennei stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

BUTORT

bármily kivitelben a legjobban **GAYER JAKAB** butorgyárában **NOVI-VRSASON VEHET**

5520

Rézi cserépvérő deszka

körülbelül 30.000 darab nagyon olcsón eladó Kérdezősködések „78a-7“ szám alatt az **Interreklam r. t.-hoz Zagreb** Strossmayerova ulica 6. intézendők. 5973

KERESEK

azonnalra vagy 15-ére **egy szobát előszobát** mellékhelyiségekkel vagy 2 szobás lakást
Cím: **Maričić i Janković** könyvkereskedés

7021

BLONDINE GROSS SCHLANK

wünscht ehrl. Anschluss an akademisch geb. gemüthlichen Herrn. Nichtanonyme Zuschriften unter „Gute Kameraden“ Adm. erbeten.

5906

36 lánc

radonováci föld tanyával október 1-től bérbeadó
Erdéki úton lehet dr. Török Béla-nál Subotica, Jelačićova ul. 4.

5961

KORZÓ MOZI

Július 8-tól 11-ig
Csütörtöktől-vasárnapig
Pompás újdonság!
Két órai kacagás!

HARRY LIECKE
ünnepelelt bonviván leg-
ujabb vigjátékattrakciója

Az alvó völgy

Mulatságos szereimi
bonyadalom
6 felvonásban

LIFKA MOZI

Július 8-tól 11-ig
Csütörtöktől-vasárnapig
OROSZ-JAPÁN HÁBORU
Port-Arthur bombázása és a
osuzimai véres ütközet filmen

A CSATA

Claude Farrière regénye után
Fészerebben a híres japán mű-
vész pár **Sessua Hayakawa,**
Tsuru Aoki
ZENEKARRAL
Hétfőtől!

A fekete angyal

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk.
Kérdezőkódcsékekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Veszek libazsirt minden
menyviséget. Róth Fülöp
Subotica, Palmotičeva uli-
ca. 5933

Lakás kiadó Palicsan sze-
zónra és évre. Bőveb-
bet Mayerhof, optikus.
5988

FIFI KREM
PINTÉR gyógyszerár

Teljes üzletberendezés:
állványok, pultok, mérle-
gek stb. rendkívül olcsón
eladó. Cím: Pallas, Su-
botica. 5924

KÜLÖNFÉLE

Sahli stan od 3 sobe, ku-
hinje, smočnice, sobe za
djevojku po mogućnosti i
kupaone tražim. Po mo-
gućnosti u sredini gra-
da, useliti do konca au-
gusta o. g. Plaćam do-
bru stanarinu, dajem na-
gradu posredniku. Adre-
sa pod brojem 5958. 5958

Olcsó fogászat

minden
hétfő, szerda és pénteken
d. e. 3-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig
Subotičan
Jelačićeva ul. 1., I. emelet
Karadjordjevi trg sarkán
Rudić kitérővel szemben
22 karátos aranykorona 200 D.
Double korona 100 dinár
Fehér fog 50 dinár
Foghuvas 20 dinár

Nőiszabászati tanfolyamot
tartunk 1926 július 1-től
augusztus 1-ig. Tandíj 400
dinár. Jelentkezni reggel 8
és 9 között a »Jelena« női-
divatszalonban Subotica,
Kralja Aleksandra II, hál-
tul az udvarban földszin-
ten. 4702

ARI a verbászi kiállításon volt
a Gayer butorgyár butorait
még nem felejtette el.

**FELLENDÜL
AZ ÜZLETE**

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is
megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős
nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtunk
meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három
nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük
a nyomtatványt.
Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

ESTI KURIR

budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja.

A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból
értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható
a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára hétköz-
napon 250 din., a keddi szám 350 din. Előfizet-
ési díj egy hónapra 60 din.

Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos
Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasini Zavod d. d.
Podružnica Subotica, Vojnovičeva ul. 7.

Dr. SZEGO KALMAN

ABBZIA
SZANATÓRIUMA
felnöttek és gyermekek részére
Erősítő, edző, hízó és dietetikus kurák.
Gyermekek 6 éven felül kíséret nélkül is.
Minden nyári sport. Nagy parkok.
Saját strandfürdő 40 kabinnal.
Rádió. Svéd-torna.

Hölgyek figyelmébe. El-
ismert specialista hajvá-
gásban. A la garçon. Bu-
bi-kopf és Éton-irizura.
Raniszlavjevics férfi és
női fodrász. (Főpostánál.)
5848

**Zsiros és boros
HORDÓK**

állandó raktára
KRIX LAJOS
géperőre berendezett ká-
dárüzemében, Subotica,
Mazuranovičeva ul. 19.

Nem létezik

szepítő, májolt, pattanás
és más szépséghibák, ha
a »Pompadour«-szalonban
(Városháza-épület) ápol-
tatja magát. Női fodrászat
elsőrangú férfimunkaerők
által, hajfestés Insectoval,
manikűr.

Regnüták! Nengalmazott
ezredes felvilágosítást ad
katonai ügyekben és min-
den szabályozható köte-
lezettségekben. Nemzet-
közi Tudakozó Iroda,
Kralja Aleksandra ul. 9,
Subotica. 5935

90° denaturált szesz gyá-
ri raktára nagyban és ki-
csinyben kereskedőknek
és iparosoknak, eedeti
gyári áron. Klein Géza
és Fiai cég Subotica.

Nagy üzlethelyiség kiadó.
Kralja Petra Park 6 (ie-
lenleg műszaki szakma
ma van benne). 5971

Ióforgalmu kisebb vendég-
lőt kivenni hasznóber-
be. Jasina Józsefné, Ru-
dičeva ulica broj 3. 5601

Kiadó aug. 1-re nagy
bólyhelyiség, irodának is
alkalmas, postával szem-
ben. Vilsonova 20. Ér-
deklődni I. em. 5969

Kiadó kertésznek 2 lán-
c föld Párhuzamos-uton la-
kással. Érdeklődni Vilso-
nova 20. I. emelet. 5968

ELŐNY OMDÁT
MÓDERNÜL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYÁRA
SENTA 257

Kransz Géza szállítónál
egy nagy pincehelyiség
azonnal kiadó. 7004

Üzlethelyiség a legforgal-
masabb helyen azonnal
kiadó és átvehető. V. 13.
Novembra ulica 4. Bajai
uton. 7023

Összecsukható
kertiszék
42 dinár
Braća Spitzer
Badaličeva n. 5.

HÁZ.

Novisadon, adómentes emeletes új épület a Fő-utca
közeliében, mely áll két nagy és egy kisebb, mo-
dern lakásból, melykut-vizezetéssel, előnyös fel-
tétellel olcsón eladó. Közelebbit a tulajdonosnál.
Schwarz József, Novisad, Ribnji trg 11.

FOGLALKOZÁS

Utazói állást keres egy
intelligens és jó megieje-
nési tanult kereskedő.
Fűszer, rőfös vagy rő-
vidáru szakmában. Cím a
kiadóhivatalban. Beszél
szerbiul, magyarul és né-
metül. A Vaidaságban
igen iartas. 5964

Azonnali belépésre kere-
sek egy női fodrászt és
egy manikűr kisasszonyt.
Grünberger parfüméria,
Veliki Bečkerek. 5878

**Nagyobb
ügynökség
és bizományi üzlet**

Beogradban, elsőrendű külföldi
képviseletekkel
ELADÓ
vagy a vállalat megugyobb-
lásához TÁRSAT KERES!
Felvilágosítással szolgál!
LUCERNA JURIS
Beograd, Terazije 7.

Kifutófia 15 év körüli,
aki biciklizni is tud, felvé-
tetik Standard Oil Comp-
nál Jelačićeva ul. 7. sz.
5945

Keresek egy elsőrendű
szakképzett idősebb cuk-
rászsegédet, aki teljesen
önállóan dolgozik. Aián-
tákat a kiadóhivatal to-
vábbít. 7009

**NAGYBAN
ÉS KICSINYBEN**

**Saxonia kékkő
és I-a raffia**
a legolcsóbban kapható
Schäffer Róza
fűszerkereskedésében
a nagypostával
szemben

Női fodrászok, fodrász-
nők, hajvágók azonnal
felvétetnek. »Pompadur«
kozmetika, Városháza.
5928

Katholikus kántorhelyet-
test keresek sürgősen
3 hétre. Fetter kántor.
Stari-Bečei, Alsó-város.
7029

FIFI KÖLNI VIZ

Óvadékköpes idősebb
banktisztviselő pénztár-
nok állást keres Sombor-
ban. Cím a kiadóhivatal-
ban. 7016

Keresek kis- és nagy
munkában iartas órasse-
gédet július 15-iki belé-
pésre. Schwab Albert
óras, ékszerész, Veliki-
Bečkerek. 7010

**Uj
CITROM**

vizszonteladók részére
legolcsóbban
beszerezhető

Ceizler Károly
cégnél Subotica 5927

Borbélysegéd azonnal fel-
vétetik, vidéki is. Hele
Péter V. kör. Gaieva ul.
61. Subotica. 5999

Speciális órajavitásokat
legszakszerűbben végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcsipac 4.
Aranyművesek
során

VÉTEL-ELADÁS

Autó »Benz« hat üléses
személyautó general ja-
vitva új gumikkal fel-
szerelve olcsón eladó. —
Tóth-Horgosi Péter Szen-
ta. 5912

Kérjen mindenütt
**Klajić Brankó-féle
prima szombori juhturót.**

Figyelem! 15 ezer dinár
egy MÁV lánco magán-
iáró kazán teljesen ép tüz-
szekrényvel, 8 mm. kazán
falvastagság. Glagany,
Bánát. Varga géplaka-
tos. 7025

ELADÓ kitűnő állapotban
levő újonnan fényezett
501-es Fiat luxusautó új
gumikkal. Cím a kiadó-
ban. 5946

A villamos világítás: biztonság
A villamos világítás: tisztaság
A villamos világítás: kényelem
A villamos világítás: megtakarítás
Önnek is villamos világítást kell bevezetni

**A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen
felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező üzletési feltételeket
is biztosít.**

VILÁGITSON VILLAMOSSÁGGAL, MEGELÉGEDETT LESZ

Subotička Električna Željeznica i Osvetlenje d. d.
Odelenje za Osvetlenje i Pogon
KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.

Felvezszünk 50 fiatalembert

a T. és A. Bata Zlini (ČSR) gyárába

Előnyben részesülnek a cipészcsaládok gyermekei!

Ez a szó: „ember“ kitartást jelent. A 14 éves ilju már gondoskodik szükségleteiről és ezért már emberszámba megy. Ez azonban nem vonatkozik gazdag családok gyermekeire, minthogy ezek 14 éves korukban még nem gondoskodnak saját magukról. Valóban gazdag szülő azonban ná'unk kevés van. Sok azonban az olyan gyermek, aki magát gazdag szülők gyermekének tartja. De gondoljuk azt, hogy kevés ilyen gyermek van és nem érdemes erre tovább szót vesztegetni.

Őök, fiatalok, elhatározással lépnek az életbe. Nem sajnálják, hogy szüleik nem tudták és nem akarták Önöket tovább iskoláztatni. Az egész világ egy iskola, a legjobb tanító a munka, a legjobb segitőtárs a szegénység. Sok kiváló ember hagyta el a szülői otthont olyan kis csomaggal hóna alatt, mint Önök. A mai kor nagysága abban leli magyarázatát, hogy szegény ember is elérheti a legmagasabb helyet. Csak saját magától, képességeitől és kitartásától függ, hogy célját elérje.

Szabadipart válasszon foglalkozásul, mint a földművelés, kereskedelem és ipar. Csak a szabadiparban fejlődik ki teljesen az ember élete. Csak ebben van erő és az emberi képességek okvetlenül győzelemre visznek. Az erős test és lélek legyen az Önök jel-szava. Keressék a harcot. Ne féljenek a sorscsapásoktól. Ne gyöngitsék testüket bűnökkel, mint az ital, dohányzás, stb. A bűn a züllés anyja. Az erény és a mértékleteség vezetnek győzelemre.

Julius 20-ig fogad el ajánlatokat és ad utbaigazításokat és felvilágosítást:

Bata cipő és bőripari r. t. fiókja Beogradban, Kr. Milana 69.

és a zagrebi fiók, Ilica 10.

Éljen a munka!

BATA

*Subotica és környéke
n. é. közönségéhez!*

Üzletünk teljes átszervezése folytán az ezidőszerint raktáron levő kézműáru készletünket még az őszi áruk beérkezése előtt feltétlenül eladni akarjuk. Ezért árainkat oly rendkívül mélyre szállítottuk le, hogy dacára a súlyos gazdasági válságnak, mindenkinek módjában álljon szükségletét első minőségű árukban meglepően olcsón beszerezni. Cégünk több évtizedes jó hírneve minden tekintetben garancia arra nézve, hogy tényleg azt nyújtjuk, amit hirdetésünkben ígérünk és áruink nem tévesztendők össze a forgalomban levő selejtes reklámárakkal. Kérünk mindenkit, hogy mielőtt szükségletét fedezné, tiszteljen meg bennünket látogatásával minden vétel kötelezettség nélkül és meg fog győződni arról, hogy nem nagyhangu reklámmal, hanem egy régi szolid cég komoly akciójával áll szemben.

Teljes tisztelettel

Löwy Testvérek

Subotica, Jelačićeva ul. 5.